

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu Společná CIDLINA 2014 – 2022

ANALYTICKÁ ČÁST

Verze č. 2 (05/2018)

Obsah

1. Úvod	5
Identifikace nositele strategie.....	5
Historie a zkušenosti	5
Místní partnerství.....	7
2. Analytická část	11
Vymezení území a zdůvodnění výběru	11
Obyvatelstvo	13
2.2.1 Skladba a pohyb obyvatelstva	15
2.2.2 Vzdělanostní struktura	17
Vzdělávání, školství	18
Zdravotnictví a sociální péče	19
2.4.1 Sociální oblasti a komunity	20
Život v obcích, vybavenost, služby	21
Bydlení.....	23
Turistický ruch	24
2.1.1. Ekoturistické farmy.....	25
Doprava	25
2.1.2. Silniční síť.....	26
2.1.3. Železniční síť	27
2.8.3 Místní přeprava	27
2.1.4. Cyklostezky, cyklotrasy a stezky pro pěší	27
Technická infrastruktura	28
Hospodaření obcí	28
2.1.5. Daňová výtěžnost, ekonomika obcí.....	29
2.1.6. Trh práce (podnikání, výroba, zaměstnanost).....	31
2.1.7. Podnikatelská struktura.....	33
Nezisková sféra v regionu	34
Životní prostředí.....	36
2.1.8. Geologický profil území a těžba nerostných surovin.....	36
2.1.9. Vodní režim.....	37
2.1.10. Stav povrchových a podzemních vod	38
2.1.11. Ovzduší	39
2.1.12. Počasí.....	39

2.1.13.	Koeficient ekologické stability	40
2.1.14.	Odpadové hospodářství	40
2.1.15.	Zemědělský půdní fond	41
2.1.16.	Lesní porosty	41
2.1.17.	Energetika.....	43
Spolupráce		43
2.1.18.	Mikroregion Cidlina, svazek obcí	43
2.1.19.	Mikroregion Novobydžovsko.....	43
2.1.20.	Meziobecní spolupráce	44
Civilní bezpečnost		45
Rozvojový potenciál území.....		46
Rozvojové potřeby území z pohledu veřejnosti.....		47
3.	SWOT analýza	49
	Silné stránky	49
	Slabé stránky	49
	Příležitosti.....	50
	Hrozby	50
4.	Analýza problémů a potřeb.....	51
5.	Strategická témata	53
6.	Návaznost na strategické dokumenty	54
	Nížší strategické dokumenty	54
	Vyšší strategické dokumenty	54
7.	Rejstříky	56
	Seznam grafů.....	56
	Seznam tabulek.....	56
	Seznam obrázků	56

Seznam zkratk

CEP – Centrum evropského projektování

ČR – Česká republika

DSO – dobrovolný svazek obcí

EU – Evropská unie

FO – fyzická osoba

IROP - Integrovaný regionální operační program

MAS – místní akční skupina

MOS – meziobecní spolupráce

OP - operační program

OPŽP – Operační program životního prostředí

ORP – obec s rozšířenou působností

PO – právnická osoba

PRV - program rozvoje venkova

SCLLD - Strategie komunitně vedeného místního rozvoje

SO – správní obvod

1. Úvod

Identifikace nositele strategie

Nositelům strategie je místní akční skupina (MAS) Společná CIDLINA, původně občanské sdružení založené dne 23. 3. 2004. Dle nového platného občanského zákoníku s názvem Společná CIDLINA, z.s. IČ 266 62 779. Místní akční skupina je základním nástrojem metody Leader. Je tvořena místními aktéry na principu partnerství soukromé a veřejné sféry. MAS sdružují zástupce samospráv a dalších veřejných institucí, podnikatele a nestátní neziskové organizace. Není však ojedinělým a přitom velmi pozitivním jevem, že členy MAS jsou také aktivní občané. Tato mezisektorová a mezioborová partnerství mají velký potenciál, úspěšně se podílet na strategickém plánování rozvoje venkova při zachování respektu k rozmanitostem jednotlivých regionů.

Účelem sdružení je všestranná podpora trvalého rozvoje daného území, zejména činnostmi ve prospěch obcí, neziskových organizací, drobných podnikatelů, malých a středních podniků a dalších subjektů působících na území.

Historie a zkušenosti

Iniciátorem vzniku místního partnerství byla Obec Nepolisy, která spolupracovala s agenturou Tima Liberec. Tima Liberec fungovala jako poradce při vzniku místního partnerství a metodicky obec vedla.

Začátkem roku 2003 byla vypsána výzva k vytvoření místního partnerství. Výzva byla zveřejněna na všech úředních deskách okolních obcí, v místních zpravodajích a výlepových plochách v regionu. Dne 7. 5. 2003 se uskutečnilo první společné setkání mikroregionů Novobydžovska a Chlumecka, kde byla nastíněna pravidla místního partnerství. Všichni přítomní byli seznámeni s výzvou a obdrželi přihlášky. Přihlášky bylo dále možné obdržet na obecních úřadech nebo na internetových stránkách Obce Nepolisy. Postupně se sešlo 71 přihlášek různých subjektů.

Všichni přihlášení byli pozváni na první jednání dne 28. 5. 2003. Jediným bodem jednání byla realizace vzniku místního partnerství za účelem vzniku místní akční skupiny a návrh tématu na rozvojovou strategii. Další schůzka se konala 21. 8. 2003, kde proběhla volba řídicího výboru, ten se sešel 22. 10. 2003 a pracoval na tvorbě strategie pro období 2007 – 2013.

Sněm místního partnerství se znovu sešel 11. 12. 2003 a byli dovoleni další členové řídicího výboru. Řídící výbor sněmu místního partnerství se sešel na ustavujícím jednání konaném dne 23. 3. 2004 a 1. 4. 2004. Výsledkem těchto jednání bylo založení občanského sdružení v souladu se Zákonem č. 83/1990 Sb., Společná CIDLINA, místní akční skupina se sídlem v Nepolisech čp. 75. Proběhly volby statutárních orgánů a byly schváleny stanovy.

Území bylo vyčleněno přirozenou spádovostí, jednou z hranic je správní území Královéhradeckého kraje. Všechny obce vyslovily souhlas se začleněním do území Společné CIDLINY.

Schválené stanovy byly zaregistrovány 21. 4. 2004 Ministerstvem vnitra ČR s názvem: Společná CIDLINA, místní akční skupina. Dne 16. 10. 2006 bylo sdružení přejmenováno: Společná CIDLINA, o.s.

Se změnou občanského zákoníku byl název místní akční skupiny změněn na Společná CIDLINA, z.s.

Strategie byla vybrána k financování a místní akční skupina již nemohla být založena na dobrovolnictví. Náročnost chodu organizace a administrativa vyžaduje profesionální vedení a Integrovaná strategie území Společná CIDLINA 2007 – 2013 byla schválena valnou hromadu dne 30. 5. 2007. zázemí.

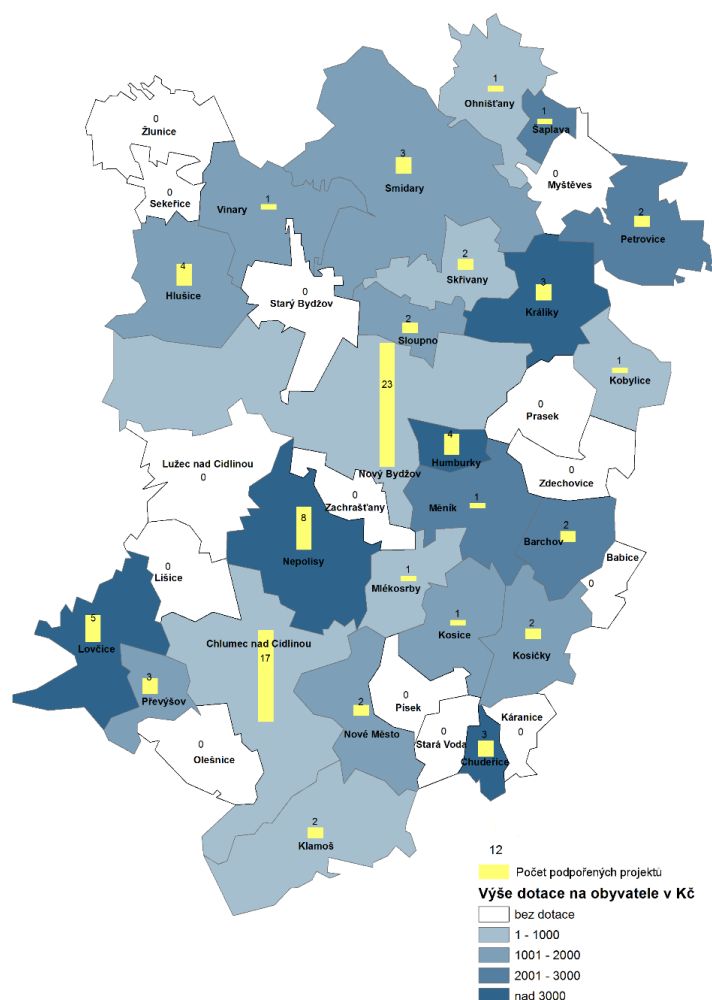
Finanční prostředky nejsou mnohdy to nejdůležitější, ale dosavadní finanční přínos MAS pro region je hmatatelný:

- PRV OSA IV.1.2. - 38 mil. Kč,
- PRV OSA IV.1.1. – 7,8 mil. Kč,
- PRV OSA IV.2.1. - 8 mil. Kč,
- ROP Severovýchod - 10 mil. Kč,
- granty Královéhradeckého kraje - 0,6 mil. Kč,
- úspora ve veřejné správě díky společnému obchodování na burze - 0,5 mil. Kč,

kofinancování projektů ze stran příjemců - 21 mil. Kč.

V regionu byly prostřednictvím MAS proinvestovány finanční prostředky v objemu 85,3 mil. Kč. 8,4 mil. Kč bylo použito na provoz, měkké projekty, vzdělávání a propagaci.

Obrázek č. 1: Finance získané pro region Společná CIDLINA prostřednictvím MAS do roku 2013

Zdroj: vlastní zpracování

Místní partnerství

K 1. 9. 2015 má MAS 28 členů. Počet členů MAS není omezen a do společných aktivit se může zapojit každý, kdo chce přispět svým dílem k rozvoji regionu. Vrcholným orgánem Společné CIDLINY je valná hromada. Statutárním orgánem sdružení je předseda, který je volen valnou hromadou na dobu 4 let. Řízením je pověřena volená manažerka, která má k dispozici sekretariát. Ani jedna ze zájmových skupin nedosahuje 49% zastoupení.

Graf č. 1: Zastoupení jednotlivých zájmových skupin v MAS Společná CIDLINA

Zdroj: Vlastní zpracování

Zájmové skupiny byly vybrány s ohledem na témata řešená ve strategii a jsou zde zastoupeny všechny významné zájmové skupiny. Zastoupení jednotlivých partnerů v zájmové skupině je ke stažení na webových stránkách Společné CIDLINY.¹

Místní akční skupina Společná CIDLINA, z.s. je v současné době jedním z hlavních aktérů rozvoje regionu Novobydžovska a Chlumecka. Na velmi dobré úrovni je spolupráce s městy Nový Bydžov a Chlumeck nad Cidlinou, čímž je zajištěna odbornost v některých oblastech.

Zkušenosti MAS nespočívají jen v přerozdělování finančních prostředků a naplňování Strategického plánu Leader, ale i v dalších drobných aktivitách v regionu. Velkou zkušeností pro MAS jsou realizované projekty spolupráce:

Dětem pro radost I a Dětem pro radost II. - projekty spolupráce s Hradeckým venkovem – celkem vybudováno 45 dětských hřišť a vybaveny školy 7 interaktivními tabulemi.

¹ <http://www.spolecnacidlina.cz/index.php?nid=6571&lid=cs&oid=4129198>

Partnerství pro venkov – opět spolupráce s Hradeckým venkovem. V rámci projektu byly nakoupeny velkoprostorové stany včetně vybavení (pivní sety, podia, stoly, židle, ozvučovací technika).

Dědictví našich předků – do spolupráce s Hradeckým venkovem byly přibrány MAS Podchlumí a Zálabí. Vytvořena byla putovní kampanologická výstava se stálou expozicí v kostele v Suché u Nechanic a vydána publikace o kulturním dědictví regionů.

Komunitní venkov – spolupráce MAS Společné CIDLINA, Hradeckého venkova a Podchlumí. Projekt spojuje místní komunitu v rámci volnočasových aktivit – kurzy ručních prací, vaření, keramiky, první pomoci apod.

Na venkově zdravě jíme – zmapování místních producentů potravin, tvorba webového portálu a doprovodné propagační akce. Projekt s MAS Hradecký venkov.

Krajina je naše zrcadlo – ozelenění návsi, výsadba alejí a remízků, tvorba výukového materiálu ve spolupráci s MAS Hradecký venkov a Železné hory.

Od roku 2010 je Společná CIDLINA centrálním zadavatelem pro nákup elektřiny a plynu pro veřejný sektor v regionu. Tímto nákup jsou šetřeny finanční prostředky především obcí.

Dalším úspěšným projektem byla realizace Turistické a informační sítě Novobydžovska a Chlumecka. Projektem jsou vyznačeny cyklotrasy v regionu a vybudováno celkem 50 odpočinkových míst pro cyklisty.

Zapojení veřejnosti a členů místního partnerství

Zpracování strategie bylo uskutečněno převážně vlastními silami, externí firma facilitovala jednotlivé schůzky, měla metodický a odborný dohled. Konzultantem procesu bylo Centrum evropského projektování – regionální rozvojová agentura Královéhradeckého kraje. Na proces byla jmenována pracovní skupina, koordinátorem byla pověřena manažerka sdružení paní Jana Bitnerová.

Proces strategického plánování byl v regionu Společná CIDLINA zahájen na podzim roku 2012. Při jeho tvorbě byla použita moderní komunitní metodika strategického plánování, tzn. se zapojením široké veřejnosti a odborníků v regionu, respektující mezinárodně požadované principy trvale udržitelného rozvoje. Zapojení do vlastní tvorby strategie byli zástupci všech sektorů: veřejného, neziskového a podnikatelského. Integrovaná strategie rozvoje regionu Společná CIDLINA se skládá ze tří základních částí – analytické, syntetické a strategické.

Součástí analýzy je i dotazníkové šetření veřejnosti. Aktualizovány byly pasporty jednotlivých obcí, databáze podnikatelského a neziskového sektoru.

Tabulka č. 1: Jednotlivé kroky tvorby, pracovní schůzky, veřejná projednání a jejich výstupy při tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu Společná CIDLINA 2014 - 2022

Druh jednání	Datum	Místo	Výstupy
Schůzka přípravného týmu	3.10.2012	Chlumec nad Cidlinou	Vzor dotazníku k průzkumu veřejnosti, plán přípravných prací, oslovení důležitých aktérů do rozšířeného týmu
Jednání rozšířeného týmu k tvorbě strategie	5.3.2013	Nepolisy	Seznámení se s problematikou tvorby strategie a MAS, výsledky dílčích analýz
Jednání valné hromady MAS	27.11.2013	Nepolisy	Informace o postupu, aktualizace harmonogramu, připomínkování analýzy
Jednání rozšířeného týmu k tvorbě strategie	28.11.2013	Nepolisy	SWOT analýza
Jednání mikroregionů Cidlina a Novobydžovsko	12.12.2013	Starý Bydžov	Seznámení se s dosavadními výstupy analýzy
Jednání rozšířeného týmu k tvorbě strategie	18.2.2014	Nepolisy	Shrnutí dosavadních výstupů analýzy, nástin vize, stanovení cílů a opatření
Jednání mikroregionů Cidliny a Novobydžovska	9.4.2014	Nový Bydžov	Představení analytické části strategie
Jednání zástupců veřejné správy regionu	4.6.2014	Obědovice	Představení pracovní verze strategie
Jednání valné hromady MAS	17.6.2014	Sloupno	Představení pracovní verze strategie
Zveřejnění strategie	1.7.2014	Nepolisy	Zveřejnění návrhu strategie na webových stránkách MAS a rozeslání návrhu
Zveřejnění strategie na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj ČR	31.8.2014	Praha	Zveřejnění návrhu strategie po připomínkovém řízení veřejnosti z regionu MAS
Jednání pracovní skupiny sociální oblast	22.10.2014	Nepolisy	Revize cílů strategie
Jednání zástupců škola	9.12.2014	Nepolisy	Revize cílů strategie
Jednání zástupců veřejné správy	10.12.2014	Nepolisy	Diskuze nad nastavenými cíli
Jednání zástupců veřejné správy	22.4.2015	Nepolisy	Aktuální představení strategie
Veřejné projednání strategie	4.11.2015	Nepolisy	Představení SCLLD
Valná hromada MAS Společná CIDLINA	5.11.2015	Mžany	Schválení SCLLD

Zdroj: vlastní zpracování

V měsíci září 2014 proběhlo připomínkové řízení k návrhu strategie. V období určeném pro přijímání připomínek (1. 9. 2014 – 30. 9. 2014) nebyly přijaty žádné připomínky k doplnění.

Do celého procesu byla zapojena široká veřejnost. Občané žijící v regionu Společná CIDLINA byli osloveni formou webových stránek www.spolecnacidlina.cz v průběhu a na závěr celého procesu měli možnost připomínkovat jednotlivé rozvojové záměry.

Subjektům z databází byl závěrečný dokument zaslán přímo na jejich elektronickou adresu.

Veškeré podklady o postupu tvorby strategie a komunitním projednávání ke stažení na: <http://www.spolecnacidlina.cz/index.php?nid=6571&lid=cs&oid=4287491>

Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie

Pro přípravu strategie byla jmenována přípravná pracovní skupina, která měla za úkol koordinovat postup prací, připravovat podklady k jednání, oslovovat aktivní aktéry z regionu, připravit osnovu analýzy, připravit dotazníkové šetření, apod. Hlavní zodpovědnou osobou za koordinaci prací při tvorbě strategie byla Ing. Jana Bitnerová, manažerka MAS.

Členové pracovní skupiny:

- Ing. Daniela Lusková, MPA, členka MAS, vedoucí oddělení koncepce sociálních věcí MPSV ČR
- Ing. Erika Jelínková, členka správní rady MAS, pracovnice Domu dětí a mládeže Nový Bydžov
- Ing. Ondřej Havlíček, člen MAS, podnikatel
- Mgr. Vilém Zábranský, vysokoškolský učitel
- Ing. Dušan Šustr, člen MAS, starosta Obce Nepolisy.

Do zpracování analýzy byly zapojeny další osoby, se zkušenostmi z konkrétních oblastí. Jedná se o odborníky ve své oblasti, s praktickými zkušenostmi z regionu:

- Ing. Marcela Česáková MPA, členka MAS, tajemnice MÚ Nový Bydžov
- Bc. Žaneta Musilová, zaměstnanec MAS
- Ing. Ondřej Neuman MBA, vedoucí organizačně - správního odboru MÚ Nový Bydžov
- Lenka Jelínková, účetní MAS
- Milena Žáková, vedoucí oddělení ŽP MÚ Nový Bydžov
- Lenka Hlaváčková, referent MÚ Nový Bydžov
- Jiří Šustr, předseda MAS
- Ondřej Kunst DiS., vedoucí oddělení krizového řízení MÚ Nový Bydžov
- Jana Kandoussi, referent školství, MÚ Nový Bydžov
- Alena Sirůčková, pracovnice dobrovolnického centra Podzámčí o.p.s.
- Lenka Bažantová, členka MAS, rozpočtářka ve stavební firmě
- Blanka Šimečková, účetní, aktivity v dobrovolnictví a volnočasových aktivitách regionu.

Rozšířená pracovní skupina pro zpracování SWOT analýzy, nastavení cílů, vyhodnocení analýzy a veřejného mínění, je složena ze zástupců většiny sektorů regionu. Členové této skupiny byli osloveni členy přípravného týmu. Složení této skupiny:

- Mgr. Luboš Žilka, starosta Obce Petrovice
- Milan Havlík, TJ Sokol Nepolisy
- Ing. Petr Semerád, Agropodnik Humburky, a.s.
- Ing. Jana Urbanová, podnikatelka
- Jiří Česák, SDH Vysočany
- Ing. Petra Petrovická, starostka obce Lovčice
- Ing. Karel Průcha, předseda fotbalového klubu RMSK Cidlina
- Tomáš Pohl, starosta Obce Králíky
- Členové valné hromady Společné CIDLINY, z.s.

2. Analytická část

Tato kapitola zahrnuje socioekonomickou analýzu a u jednotlivých oblastí, kterou strategie řeší, jsou uvedeny identifikovatelné problémy a potřeby, která jsou následně shrnuta v samostatné kapitole.

Vymezení území a zdůvodnění výběru

Společná CIDLINA se rozkládá na 33 459 ha rovinaté oblasti východních Čech v okolí měst Chlumec nad Cidlinou a Nový Bydžov v Královéhradeckém kraji. Zahrnuje v sobě dvě území Mikroregionu Novobydžovsko a Cidliny, svazku obcí. Mimo uvedené do území spadají obec Klamoš, Olešnice, Sekeřice a Žlunice, které nejsou členem ani jednoho svazku.

Území MAS bylo vybráno s ohledem na dlouhodobou spolupráci mikroregionů. Obce Klamoš a Olešnice byly osloveny s možností začlenění již při vzniku MAS z důvodu kompaktnosti území. Obec Sekeřice a Žlunice podaly žádost o přistoupení v roce 2012.

Území MAS zahrnuje celkem 36 obcí a 2 města. Pověřené obce toho území jsou tři – nejvíce obcí spadá pod Nový Bydžov, obce kolem Chlumce nad Cidlinou včetně města spadají pod Hradec Králové. Obec Sekeřice a Žlunice spádově patří pod Jičín. Region je součástí NUTS II. Severovýchod a patří do turistické oblasti Hradecko.

Tabulka č. 2: Základní informace o regionu Společná CIDLINA k 1.1.2015²

Ukazatel	Jednotka	Počet / hodnota
Rozloha regionu celkem	Ha	32 465
Počet obcí	obce	38
Počet dotčených okresů	okres	Hradec Králové, Jičín
Počet dotčených obcí s rozšířenou působností	obce	Nový Bydžov, Hradec Králové, Jičín
Územně statistická jednotka NUTS II		Severovýchod
Počet katastrů	počet	62
Kraj (jednotka NUTS III)		Královéhradecký
Vzdálenost do hlavního města – Praha	km	cca 75km
Spádovost do většího centra	km	Hradec Králové cca 30 km
Počet obyvatel k 1. 1. 2015	obyvatel	27 113
Hustota obyvatel	obyv./km ²	83

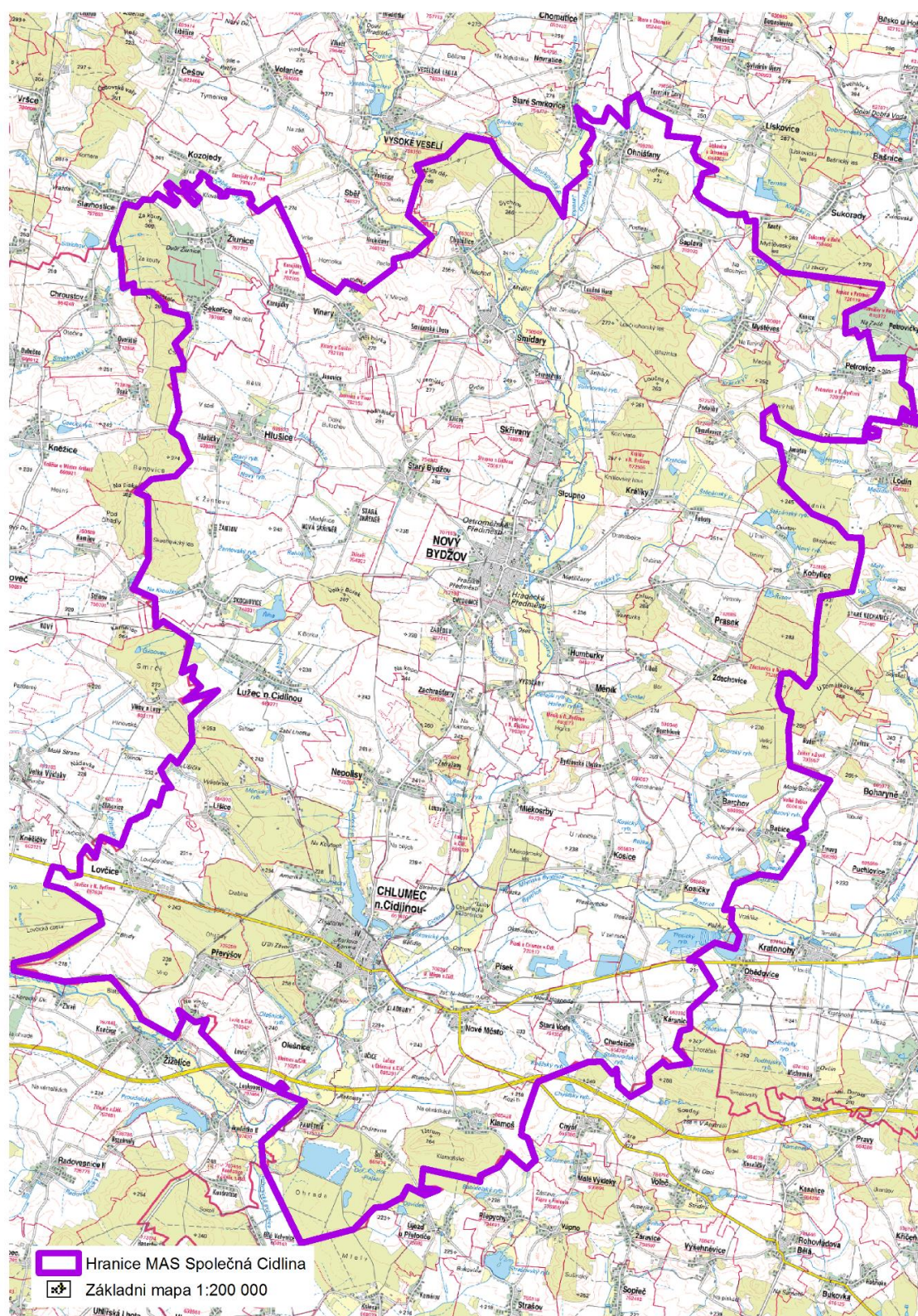
Zdroj: ČSÚ

Celková hustota zalidnění je 84 obyvatel/km², území je osídleno poměrně řídce v porovnání s Královéhradeckým krajem (115 obyvatel/km²) a celostátním průměrem (130 obyvatel/km²).³

² Příloha č. 1

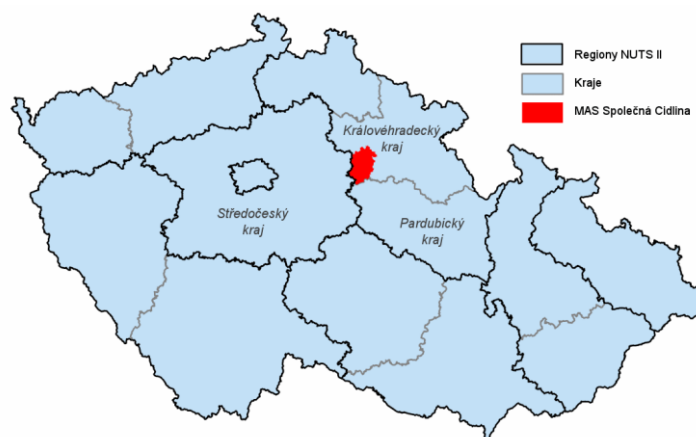
³ Příloha č. 2

Obrázek č. 2: Základní mapa regionu Společná CIDLINA

Zdroj: ČÚZK Geoportál, vlastní zpracování

Obrázek č. 3: Poloha MAS Společná CIDLINA v rámci ČR

Zdroj: vlastní zpracování

Obyvatelstvo

Společná CIDLINA má k 1. 1. 2015 celkem 27 113 obyvatel. Počet obyvatel má v regionu od roku 1991 do roku 2015, v porovnání s počtem obyvatel v ČR a Královéhradeckém kraji, stoupající charakter. Od roku 1991 počet obyvatel v regionu vzrostl o 2,3 %; v Královéhradeckém kraji naopak klesl o 0,3 % obyvatel.⁴

Index pohybu obyvatelstva⁵ ve dvou městech našeho regionu od roku 1961:

- Chlumec nad Cidlinou: 102
- Nový Bydžov: 87

V Chlumu nad Cidlinou není pohyb obyvatelstva nijak výrazný, naopak v Novém Bydžově je úbytek obyvatel dost významný, na což může mít vliv vystěhovávání obyvatel do nových zástaveb rodinnými domky v okolních obcích. Saldo migrace 61.⁶

Z celkového počtu obyvatel žije 46 % ve dvou největších městech regionu, v Novém Bydžově a Chlumu nad Cidlinou. Jen čtyři obce přesahují počtem obyvatel hranici 1000 obyvatel.

Tabulka č. 3: Vývoj počtu obyvatel v regionu Společná CIDLINA za období 1961 – 2011

Rok	Počet obyvatel v regionu	Počet obyvatel v kraji	Počet obyvatel v ČR
1961	30 942	540 838	9 571 531
1970	28 569	540 337	9 807 697
1980	27 590	561 385	10 291 927
1991	26 046	552 809	10 302 215
2001	25 953	550 455	10 230 060
2011	26 690	555 683	10 562 214
2015	27 113	551 590	10 538 275

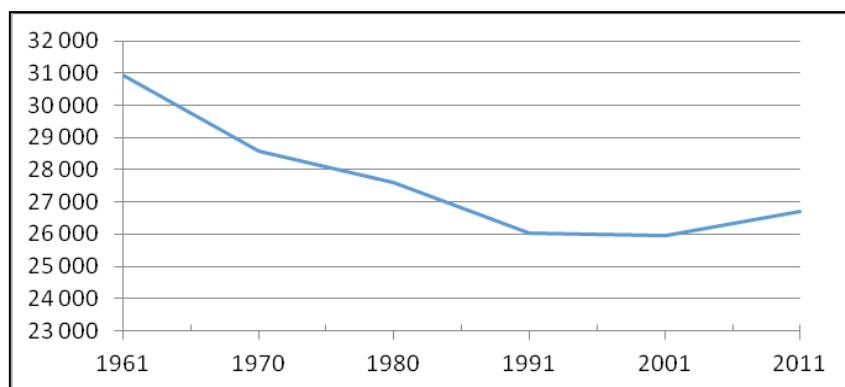
Zdroj: ČSÚ

⁴ Příloha č. 3

⁵ Podíl počtu obyvatel v současnosti k počtu obyvatel v roce 1961

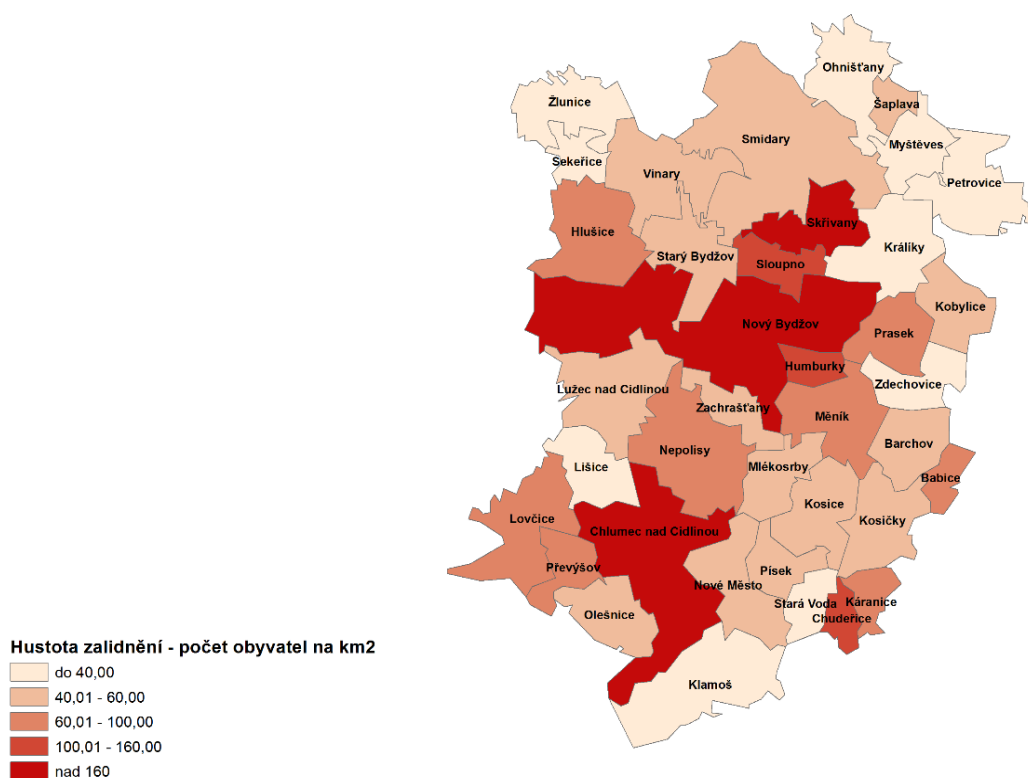
⁶ Příloha č. 4,5

Graf č. 2: Pohyb obyvatelstva v regionu MAS Společná CIDLINA od roku 1961 do roku 2011

Zdroj: ČSÚ

Obrázek č. 4: Hustota zalidnění v obcích regionu MAS Společná CIDLINA

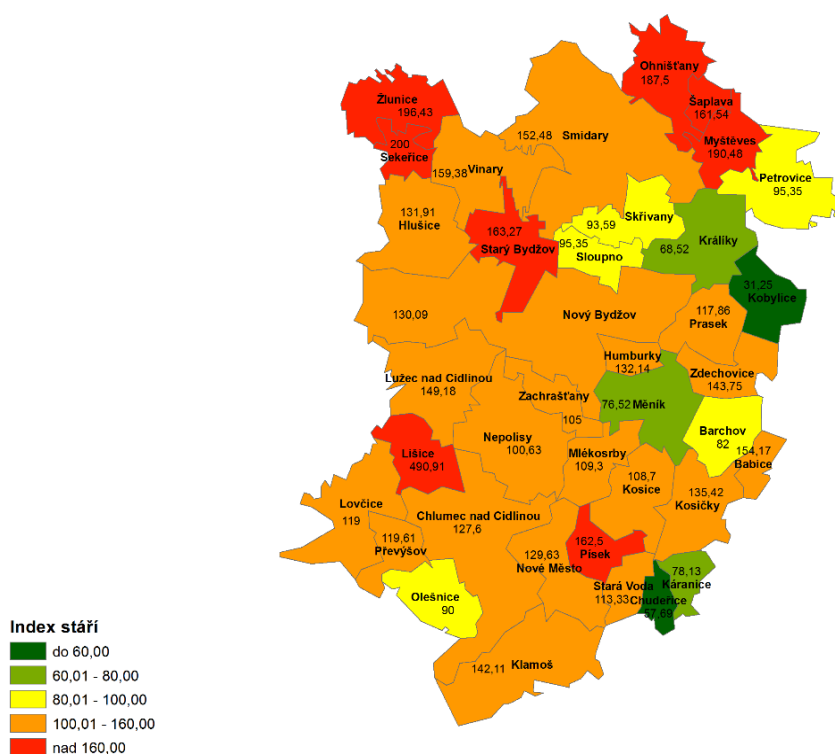
Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

2.2.1 Skladba a pohyb obyvatelstva

Věková struktura v regionu je proti roku 2001 příznivější. Index stáří je sice v porovnání s ČR vyšší než činí průměr, ovšem v porovnání s rokem 2001 je poměr obyvatelstva v poproduktivním věku k dětské složce v populaci příznivější. Zároveň v regionu klesl podíl obyvatel v předproduktivním věku na 14 % (z 16,7 %) a poproduktivním věku na 14 % (z 19,9 %), zatímco podíl obyvatel v produktivním věku stoupl na 70 % (z 63,4 %). Původní předpoklad stárnutí obyvatelstva regionu je tedy pozvolnější, než se předpokládalo v roce 2007. Podíl mužů a žen v populaci je vyrovnaný, mírně převažují ženy, stejně jako v Královéhradeckém kraji.⁷

Dvě třetiny obcí vykazují nárůst obyvatel, jedno z hlavních sídelních center Nový Bydžov vykazuje úbytek občanů. Obce Lišice a Ohnišťany zaznamenaly nejen největší úbytek obyvatel, ale také největší pokles obydlených domů. Větší úbytek obyvatelstva je především v malých obcích (Babice, Kosičky, Králíky, Lišice, Převýšov, Sekeřice, Vinary, Žlunice). Obce Lišice a Ohnišťany zaznamenaly nejen největší úbytek obyvatel, ale také největší pokles obydlených domů.

Obrázek č. 5: Index stáří v obcích regionu MAS Společná CIDLINA k 1. 1. 2014

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

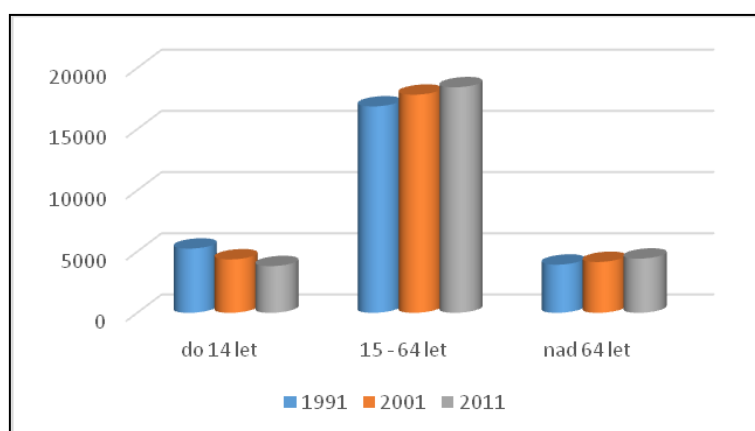
Tabulka č. 4: Vývoj indexu stáří v regionu MAS Společná CIDLINA v období 1991 - 2015⁸:

	Společná CIDLINA	Královéhradecký kraj	ČR
1991	75	66	
2001	121	89	119
2011	116	116	108
2015	127	126	117

Zdroj: ČSÚ

Srovnáním indexů stáří ve sledovaných letech dochází k růstu tohoto indexu ve všech sledovaných úrovních. Populace Společné CIDLINA, stejně jako v Královéhradeckém kraji, stárne a podíl obyvatel starších 64 let převažuje nad dětmi do 14 let.⁹

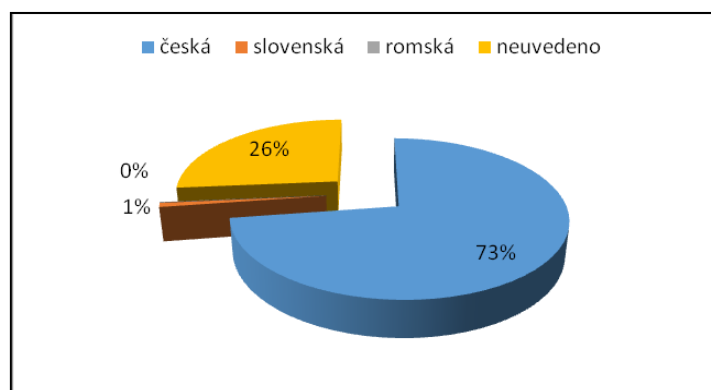
Graf č. 3: Věková struktura obyvatel regionu MAS Společná CIDLINA za období 1991 – 2011 [absolutní počty]

Zdroj: ČSÚ

V regionu Společné CIDLINY zcela převažuje česká národnost, další skupinou jsou Slováci. Nezanedbatelným ukazatelem je také vysoký počet obyvatel (26 %), kteří v cenzu 2011 neuvedli svoji národnost, nelze tedy objektivně zhodnotit strukturu.¹⁰

Graf č. 4: Národnostní složení obyvatelstva regionu MAS Společná CIDLINA v roce 2011

Zdroj: ČSÚ

⁸ Index stáří vyjadřuje, kolik je v populaci obyvatel ve věku 64 let a více na 100 dětí ve věku 0-14 let.

⁹ Příloha č. 7

¹⁰ Příloha č. 8

Z hlediska struktury **náboženského vyznání** na území Společné CIDLINY žije 3750 věřících a tvoří tak 13,9 % z celkového počtu obyvatel. Ve srovnání s rokem 2001 klesl poměr věřících z 25,8 %. Většina z věřících obyvatel se hlásí k Římskokatolické církvi, druhou nejvíce zastoupenou v regionu je Československá církev husitská.¹¹

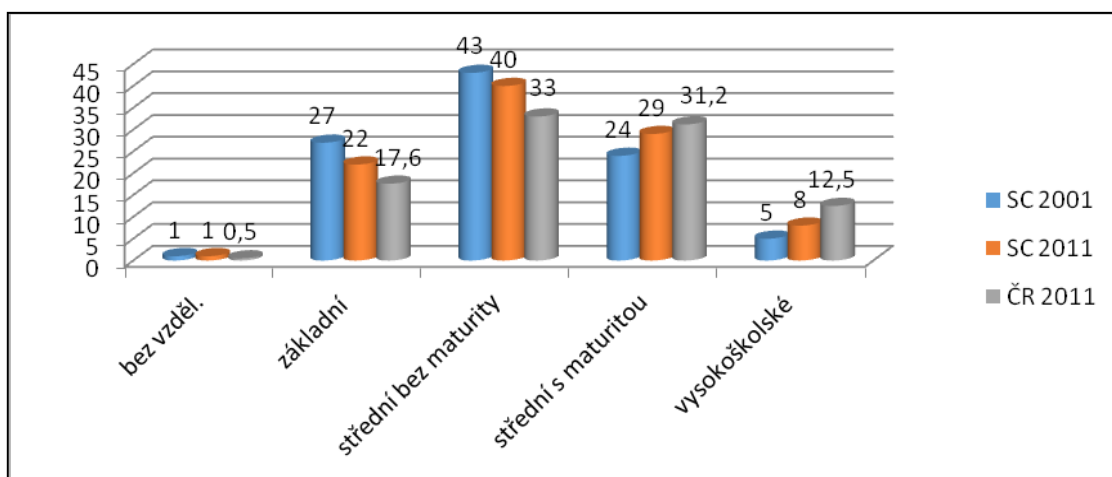
2.2.2 Vzdělanostní struktura

V regionu zcela převažují lidé vyučení (40 %) a lidé se středním vzděláním s maturitou (29 %). Srovnání úrovně vzdělání obyvatel v regionu Společné CIDLINY je v poslední dekádě příznivé. Počet obyvatel se základním vzděláním klesl o 5 %, bez maturity o 3 %. Počet obyvatel s maturitou stoupl o 5% a obyvatel s vysokoškolským vzděláním o 3 %.

V porovnání s celou Českou republikou je **vzdělanostní struktura obyvatelstva** ve sledovaném území nepříznivá, přesto se ve srovnání s rokem 2001 úroveň obyvatelstva Společné CIDLINY přiblížila více republikovému průměru. Největší rozdíl je u vysokoškolsky vzdělaných osob. Zatímco v rámci celé ČR dosáhlo tohoto vzdělání 12,5 % obyvatel starších 15 let, ve Společné CIDLINĚ je to o 4,5 %, méně, což tento region řadí mezi podprůměrné. V úrovni středního vzdělání s maturitou je rozdíl pouze 2 %.¹²

Nutné je tedy zvyšování kvalifikace obyvatelstva ⇒ Opatření 2.2.B: Zvyšování kvalifikace místní pracovní síly.

Graf č. 5: Vzdělanost obyvatelstva regionu MAS Společná CIDLINA v letech 2001 – 2011 [%]

Zdroj: ČSÚ

¹¹ Příloha č. 9

¹² Příloha č. 10 - 12

Vzdělávání, školství

Na území Společné CIDLINY se nachází 19 mateřských škol, především ve větších obcích, 6 základních škol s prvním stupněm, 8 základních škol s prvním a druhým stupněm (v Novém Bydžově, Chlumci nad Cidlinou, Hlušicích, Smidarech, Skřivanech), z toho 2 základní školy zahrnují školu praktickou a speciální, 2 základní umělecké školy, 3 střední školy a 1 vyšší odborná škola. V regionu se nenachází žádná jazyková škola, konzervatoř ani vysoká škola.¹³

Školství má dlouholetou tradici především v Novém Bydžově. S výjimkou vysoké školy jsou ve městě zastoupeny všechny stupně škol, od předškolních zařízení, přes základní až po střední školy, ať už s všeobecným nebo odborným zaměřením, nechybí tu ani vyšší odborná škola. Rozmístění základních škol je ovlivněno poptávkou, která souvisí nejen s velikostí obce, ale také s regionální spádovostí škol v rámci sídelního systému.

Základní školy ve venkovských sídlech hrají významnou roli při stabilizaci celého osídlení. Přítomnost základní školy, ať už devítileté nebo „malotřídní“, má pro rozvoj venkovské obce nezastupitelný význam. Její případné zrušení snižuje atraktivitu obce pro mladé rodiny, pro něž je často neřešitelným problémem zajistit výuku dětí v sousední obci příp. nejbližším městě. Svojí roli sehrávají venkovské školy i při utváření duchovního a společenského klimatu v obci. Riziko rušení existujících venkovských škol je v s racionalizací celého systému školství a stárnutím populace velmi vysoké. S přihlédnutím k demografickému vývoji je zřejmé, že některé základní školy v regionu jsou v budoucnosti ohroženy uzavřením z důvodu nízkého počtu žáků.

To se týká především malotřídek v menších vesnických obcích, které již v současné době řeší problém nízkého počtu žáků spojováním jednotlivých ročníků. Nelze jednoznačně říci, že je spojování jednotlivých ročníků trendem vedoucím k likvidaci školy: vždy záleží na zřizovateli, zda bude podlimitní školu dotovat. U škol v regionu jsou to Hlušice, Skřivany, v brzké budoucnosti nejspíš i Smidary; z malotřídních škol jen Měník. I školy s oběma stupni mají možnost spojovat třídy na prvním stupni.

Základní školy v regionu mají stále volnou kapacitu žáků (822 volných míst). Mateřské školy jsou naopak naplněny a v některých školkách jsou uděleny výjimky na zvýšení kapacity. Co se týče MŠ, v roce 2013 byla kapacita dostatečná (-9), ale v roce 2014 je již na Novobydžovsku cca 15 volných míst.¹⁴

Obě sídelní centra zabezpečují také činnost domů dětí a mládeže a dostatečnou nabídku volnočasových aktivit pro děti a mládež z celého regionu.

Udržení současného stavu předškolního a základního školství je nutné pro udržení ekonomicky aktivních obyvatel v regionu. Nedostatečné a mnohde zastaralé je zázemí mateřských a základních škol. Modernizace vzdělávacích institucí a inkluze je nutná pro rozvoj kvalitního vzdělávání všech skupin dětí a mládeže ⇒ Opatření 3.2.D: Udržení a zkvalitnění mateřských a základních škol

¹³ Příloha č. 13

¹⁴ Příloha č. 14

Nový Bydžov je centrem učňovského a středního školství. V regionu převažují lidé vyučení a lidé se středním vzděláním s maturitou, kteří zde nacházejí uplatnění. Pro další rozvoj je nutné **zachování stávající kapacity středního a učňovského školství a zvýšení spektra zaměření či oborů, eventuálně rekvalifikačních kurzů** ⇒ **2.2.A: Podpora středního a učňovského školství a jeho provázání na trh práce**

Zdravotnictví a sociální péče

Ordinace pediatriů, praktických i specializovaných lékařů je soustředěna do obou měst regionu, které plní spádovou funkci se širším zázemím. Ambulantní ordinace praktických lékařů a odborných lékařů se zvýšila.¹⁵ Spádovost území je na zdravotnické zařízení Oblastní nemocnice Jičín a.s., které je problematicky dostupné. Další dostupnou zdravotní péči na lůžkových odděleních poskytuje Městská nemocnice Městec Králové.

Vysoce odbornou lékařskou péči poskytuje Fakultní nemocnice Hradec Králové. Lékáren je v regionu osm. V regionu působí také terénní zdravotní služba v dostatečné kapacitě. Záchraná zdravotnická služba vyjíždí ze základny v Novém Bydžově. Dopravní zdravotní službu zajišťuje v území jedna organizace jako podnikatelskou aktivitu.

Celková zdravotnická péče je podle současných republikových parametrů víceméně dostatečná, je však zapotřebí neustále dbát na **udržení její kvality a dostupnosti**. ⇒ **Opatření 3.2.A: Zlepšení lokální dostupnosti zdravotních služeb, 3.2.B: Zvýšení kvality a rozšíření spektra zdravotních služeb**

V regionu mají sídlo a působnost sociální služby typu pečovatelská služba, denní centrum, odlehčovací služba, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, domov pro seniory, domov pro zvláštní režim, domov pro osoby se zdravotním postižením, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, tísňová péče. Vlastním šetřením bylo zjištěno, že evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012 u pečovatelské služby je 2 -5 osob za rok. Většinou se jedná o zdravotní důvody žadatele nebo organizace neposkytuje službu, kterou klient žádá. U odlehčovací služby neuspokojí ročně až 30 žadatelů. V regionu není žádný azylový dům.¹⁶ **Nutné je zlepšování dostupnosti sociálních služeb, rozšiřování nabídky služeb, podpora vzniku komunitních center a terénních služeb** ⇒ **Opatření 3.2.C: Zlepšení lokální dostupnosti sociálních služeb**.

Ostatní služby, jejichž potřebnost je okrajová, jsou zajišťovány subjekty s krajskou nebo okresní působností. Problémem je zajištění jejich financování, zjišťování potřebnosti a efektivity.

Další služby sociální pomoci typu krizový byt, domy s pečovatelskou službou, asistenti prevence kriminality a sociální poradenství, které nepatří do systému sociálních služeb.¹⁷

Služby pro osoby s mentálním postižením zajišťuje Domov sociálních služeb ve Skřivanech a Ústav sociální péče pro mentálně postiženou mládež v Chotělicích (mimo region). Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou poskytovány především romským rodinám s dětmi. Služby pro uživatele drog jsou zajišťovány Terénním programem o.s. Laxus, Hradec Králové a podpora rodin s dětmi v pěstounské péči o.p.s. Podzámčí Chlumeck nad Cidlinou.

¹⁵ Příloha č. 15

¹⁶ Příloha č. 16

¹⁷ Příloha č. 17

Na území regionu chybí služby typu azylové bydlení pro matky s dětmi a azylové bydlení pro muže. Dále kontaktní centrum pro uživatele drog, občanská poradenská střediska, psychoterapeutická a psychiatrická péče. Tyto služby jsou využívány v Hradci Králové a Jičíně, které svojí velikostí a širokou nabídkou poskytovaných služeb, potřeby klientů uspokojí.

Na základě podkladů z Úřadu práce ČR, pobočka Nový Bydžov, byly zjišťovány počty nejrůznějších sociálních dávek. Například v měsíci květnu 2014 bylo celkem vyplaceno na státní sociální péči 2 628 dávek, na hmotnou nouzi 338 dávek a na příspěvek na péči a dávky OZP 1679 dávek. V porovnání se stejně velkými regiony jsme v počtu vyplacených dávek v průměru. Přesto je nutné zabývat se v regionu otázkou sociálního začleňování.

Plánování sociálních a navazujících služeb provádí mikroregion Novobydžovsko. Chlumecko se tímto procesem nezabývá, ovšem trend financování sociálních služeb si tento proces vyžádá.

2.4.1 Sociální oblasti a komunity

Podle Analýzy sociálně vyloučených lokalit na území ČR 2015 jsou v regionu Společná CIDLINA definovány dvě vyloučené lokality – obě v Novém Bydžově. Tyto dvě sociálně vyloučené lokality nebudou prioritně řešeny CLLD, ale pouze individuálními projekty a v budoucnu i přihlášením se ke Koordinovanému přístupu SVL.

Výrazná je romská komunita v Novém Bydžově, Chlumci nad Cidlinou a Skřivanech. Nový Bydžov má zmapovány problémové lokality, kde se koncentrují lidé, u nichž lze identifikovat znaky spojené se sociálním vyloučením. Tato místa jsou okolními obyvateli negativně označována („špatná adresa“, „problémové místo“ apod.):

- U mlýna (odhadovaný počet obyvatel 20)
- J. Žižky 625 (odhadovaný počet obyvatel 24)
- Marka Bydžovského 1152 (odhadovaný počet obyvatel 14)
- B. Smetany 1466 (odhadovaný počet obyvatel 10)
- ČSA 1549 (odhadovaný počet obyvatel 17)
- Dukelská třída 974 (odhadovaný počet obyvatel 16).

Po sociálním napětí ve městě Nový Bydžov a následně nastaveném programu represivních a sociálních opatření v roce 2010 došlo v romské komunitě ke změnám. Klesl počet osob nahlášených k pobytu. Dle SLBD 2011 se k romské národnosti hlásí pouze 14 obyvatel a k slovenské 229, ale na základě Komunitního plánu Novobydžovska ze září 2013 je jen v Novém Bydžově 90 Romů.

Z tohoto plánu také vyplývá, že 91% romských domácností je zadluženo, ale polovina je schopna dluhy splácet pravidelně. Významně poklesly dluhy na nájemném a službách bydlení a to o více jak polovinu. Tento jev je nezpochybnitelně výsledkem sociální práce terénních pracovníků.¹⁸

Z klasických sociálních služeb preferují Romové terénní programy, nízkoprahové centrum pro děti a mládež, azylové domy, krizovou pomoc a pečovatelskou službu. Sociální služby preferované většinou společností jsou pro Romy okrajové. Z jiných služeb a forem pomoci jsou Romy zcela jednoznačně upřednostňovány veřejně prospěšné práce, sociální bydlení a pomoc agentur práce.

¹⁸ Komunitní plán města Nový Bydžov, září 2013

Velmi využívaná je také Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi. Aktivita jsou zaměřené zejména na poradenství při vyhledávání zaměstnání, řešení zadlužení a jednání s různými institucemi. Dvě terénní pracovníce provádějí v rámci potřeby místní šetření v rodinách klientů, zaměřují se na situaci mladistvých a na prevenci. Pracovnice jsou v rámci organizace zařazené do Oddělení sociálních věcí MěÚ Nový Bydžov, takže plynule probíhá spolupráce s ostatními činnostmi sociální oblasti, zejména se sociálně-právní ochranou dětí a Komisí rady města pro rodinu a sociální věci. Činnost aktivity za uplynulá období byla zaměřena na uzavírání splátkových kalendářů na dluhy - zejména u poplatků Města, další významnou oblastí byla spolupráce na motivaci k úhradě místního poplatku za odpad a motivace k třídění. Osvědčenou je práce terénních pracovníků. Vzhledem k tomu, že denně probíhá práce s klienty v terénu, ztratila romská komunita svoji anonymitu. Vyrůstá míra spolupráce a vstřícnost řešit různé problémy.

Perifernost MAS je stanovena Analýzou sociálně vyloučených lokalit v ČR (květen 2015) hodnotou 0,97. Podle klasifikace regionů ze Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020 se tímto region Společná CIDLINA řadí mezi nejperifernější obce ČR¹⁹. Pro udržitelnost a zlepšení stavu je nutné pokračovat v programech na podporu sociálně slabších skupin a romské komunity ⇒ Opatření 3.1.A: Programy řešení situace sociálně problematických komunit.

Život v obcích, vybavenost, služby

V posledních pěti letech zaznamenává region kulturní a sportovní rozvoj a to nejen výstavbou či rekonstrukcí sportovních a kulturních zařízení, ale také rozvojem spolkových aktivit. Sídlní města a některé obce vlastní přenosné stany, židle a stoly, které lze zapůjčit.

Nový Bydžov je jedním z „Věnných měst královských“. Pořádají se v něm majálesy, poutě a jiné akce. V oblasti kultury může region využít v sídelních centrech víceúčelových kulturních zařízení Jiráskova divadla v Novém Bydžově a Klicperova domu v Chlumci n. C. Služby nabízí také regionální knihovny, kulturní klub Mekka, Muzeum Loreta, Muzeum Nový Bydžov, zámek Karlova Koruna s exponáty zachycujícími historii rodu Kinských a jejich zálibu v lovu a chovu koní.

Významnou úlohu v obcích zaujímají i místní spolky a sdružení. Relativně vysoký počet těchto organizací svědčí o aktivitě a určité „zakořeněnosti“ místních obyvatel. Největší počet spolků a sdružení je v Novém Bydžově a Chlumci nad Cidlinou. Mezi nejvíce rozšířené patří Sbor dobrovolných hasičů, sportovní kluby, myslivecká sdružení, rybářská a chovatelská sdružení a poměrně rozšířené jsou i různé spolky žen. Tyto spolky pořádají zpravidla z minulosti oblíbené kulturní a sportovní akce jako poutě, posvícení, pálení čarodějnic, dětské dny, plesy apod.

Řada spolků žádá dotace u obcí a měst, obě sídelní centra vyčleňují každoročně finanční prostředky na grant pro podporu činnosti neziskových organizací, menší obce podporují spolky dle svých možností.²⁰

Další kulturní zařízení se nacházejí i ve většině ostatních obcí. Jedná se zejména o kulturní domy. Ve většině obcí je možné využít také služeb místní knihovny (34). Ve městech Chlumec nad Cidlinou a Novém Bydžově je kino, divadlo a středisko pro volný čas dětí a mládeže.²¹

¹⁹ Hodnota 1 – nejvíce periferní, 2 – méně periferní, 3 – nejméně periferní

²⁰ Příloha č. 18

²¹ Příloha č. 19,20

Důležitou roli ve všech obcích hraje sport. Velkou měrou přispívá k sociálnímu rozvoji. Ve většině obcí se nachází hřiště (55) s různým, větším či menším příslušenstvím. V regionu se nachází 5 stadionů, 22 tělocvičen a 5 koupališť či bazénů. Ve většině obcí je hřiště pro nejmenší děti. V řešeném území má nejrozsáhlejší sportovní zázemí opět město Nový Bydžov se zimním stadionem, dvěma fotbalovými hřišti a zrekonstruovaným koupalištěm a Chlumec nad Cidlinou se Slavíčkovou halou, sportovním areálem pod sokolovnou, fotbalových hřištěm a zrekonstruovaným koupalištěm. V obci Myštěves je vybudováno golfové hřiště, v Měníku nové hřiště za školou, v Hlušicích je vybudován komplexní školní sportovní areál s víceúčelovými plochami s umělým povrchem.²² Některé sportovní areály jsou v havarijním stavu a neodpovídají současným požadavkům. Následující období si vyžádá finanční prostředky na **udržení všech rekonstruovaných zařízení** a další prostředky na opravy starých objektů. **Tyto sportovní a volnočasové areály bude nutné rekonstruovat ⇒ Opatření 3.1.B: Podpora sportu a zlepšení zázemí pro pohybové aktivity.**

Celkem je v regionu 74 objektů evidovaných jako kulturní památka. Mimo jiné se na území nachází Vesnická památková zóna Libeň a Vysočany a Městská památková zóna Nový Bydžov. Zajímavostí je naučná stezka Dr. Vojtěcha ve Skřivanech.²³ V regionu není žádná národní kulturní památka. Většina obcí má na svém území stavby zahrnuté v registru kulturních památek NPÚ (drobné sakrální stavby, zvoničky, kostely, apod.). **Toto kulturní dědictví je stále v mnoha případech ve špatném stavu a je nutná investice do obnovy ⇒ Opatření 5.2.B: Rekonstrukce sakrálních staveb a kulturně historických památek.**

V regionu se nachází celkem 14 památných stromů, z nichž nejznámější je dub Václava Vojtěcha u Skřivan který se v roce 2006 umístil na 3. místě v anketě Strom roku.²⁴ Vojtěchův dub je 400 let starý, dosahuje výšky 30 m v obvodu má 690 cm a dostal se mezi finalisty soutěže Krásný a statný, více než 400 let starý dub stojí kousek pod hájovnou, kde se narodil v roce 1901 Václav Vojtěch - polární badatel.

Všechny obce zajišťují péči o hřbitovy, dvě hlavní sídelní centra zabezpečují, ve spolupráci s komerčními pohřebními službami, obřady ve smutečních síních.

Region je z hlediska občanské vybavenosti z větší části soběstačný. Téměř ve všech obcích je zajištěn základní nákup potravin. Znovu se objevily i mobilní prodejny potravin. V sídelních centrech jsou k dispozici supermarkety (5) a specializované obchody s různými druhy dalšího sortimentu.

Obě města mají městskou policii, 11 poboček bank a pojišťoven. **V 15 obcích regionu jsou pobočky České pošty a nadále hrozí jejich rušení ze strany České pošty s. p. ⇒ Opatření 3.2.E: Udržení sítě pošt.**

V sídelních centrech regionu jsou pobočky Úřadu práce, které zajišťují služby aktivní politiky zaměstnanosti, veřejné služby, dávky soc. podpory, dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky soc. služeb.

²² Příloha č. 21

²³ Příloha č. 22

²⁴ Příloha č. 23

Služby veřejné správy zajišťují oba městské úřady a obecní úřady jednotlivých obcí. Pro obvod Chlumec nad Cidlinou, vyjma služeb zajišťovaných pobočkou úřadu práce v Novém Bydžově, jsou služby obce III. typu pro občany zajišťovány Magistrátem Hradec Králové. Z celkově 38 obcí je celkem 29 obcí s počtem obyvatel do 500 (76%). **Pouze 6 starostů (16%) je uvolněných pro výkon funkce. Nárůst legislativy je pro obce velkou zátěží ⇒ Opatření 2.1.C: Otevřená a efektivní veřejná správa.**

Ostatní služby pro obyvatelstvo jako jsou například holičství a kadeřnictví, pedikúra, manikúra, masáže, pohostinství, ubytovací služby, IT služby, prodejny, opravy spotřebičů a automobilů jsou zajišťovány živnostníky a přirozeně reflektují poptávku regionu a ekonomickou situaci obyvatel. Restaurací, pohostinství a občerstvení je v regionu také dostatek. V centrech Chlumec nad Cidlinou a Nový Bydžov je značná síť restaurací. V regionu převažují lidé vyučení a s maturitou, stoupl podíl obyvatel v produktivním věku, je tedy žádoucí podpora drobného podnikání. Drobné služby pro obyvatelstvo jsou také zajištěny a s velmi krátkou dojezdovou vzdáleností je tak pokryto celé území.²⁵

Zeleň v našich obcích a městech představuje rozsáhlé plochy, o které se starají převážně technické úseky obcí a měst. Péče o ni představuje pravidelné sekání trávy, výsadbu, prořezy a kácení stromů, úklid listí, výsadba a údržba květin, ochranu proti plísním a škůdcům chemickými postřiky. Přes omezené finanční zdroje se daří veřejnou zeleň udržovat na dobré úrovni. **V blízké budoucnosti bude na mnohých místech nutná regenerace této zeleně, zlepšení její kvality, propojení s přírodními plochami a zvýšení biodiverzity ⇒ Opatření 5.2.A: Regenerace veřejných prostranství ve městech a obcích**

Bydlení

Rozvoj kvalitního a dostupného bydlení je ovlivněno celou řadou faktorů. Mezi základní faktory zcela jistě patří demografický vývoj (počet a struktura obyvatelstva) a další ukazatele, jako je ekonomický rozvoj a atraktivita regionu, rozvoj ekonomiky regionu, kupní síla obyvatelstva, míra nezaměstnanosti, dopravní podmínky (kvalita a dostupnost dopravního propojení s hospodářsko-dopravními centry). Důležitou roli hraje také kvalita životního prostředí. Jedná se o ukazatele, které občané vnímají a hodnotí v okamžiku, kdy se rozhodují o své bytové situaci. Hodnota těchto indikátorů by měla směřovat ke zvyšování kvality života občanů a k dosažení jejich kvalitního životního stylu.

Poslední sčítání lidu, domů a bytů bylo provedeno v roce 2011. Základním ukazatelem pro atraktivitu regionu pro bydlení je podíl obydlených domů. Nejvíce obydlenými obcemi jsou Chudeřice, Humburky, Nové Město a Káranice. Naopak nejméně obydlenými obcemi jsou Sekeřice, Zachrašťany, Myštěves a Lišice.

Největší úbytek obydlených domů vykazují obce Šaplava, Kosice, Ohnišťany, Lišice a Králíky. Naopak největší nárůst obydlených domů vykazují obce Starý Bydžov, Zdechovice, Humburky a Převýšov.²⁶

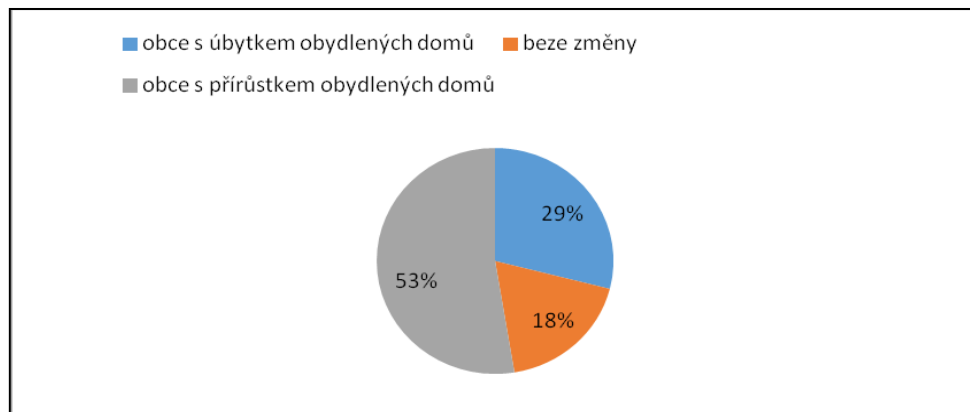
Průměrná obydlenost domů v regionu v roce 2011 činila 75,37%. To je o 0,3% méně než před deseti lety. Ve srovnání s průměrem obydlení v ČR je region podprůměrný, republikový průměr činí 83,41 a v posledním desetiletí se zvedl o 0,6%. Celkově tedy dochází k pozvolnému úbytku obydlených domů.

²⁵ Příloha č. 24 - 27

²⁶ Příloha č. 28

Dvě třetiny obcí vykazují nárůst obyvatel, jedno z hlavních sídelních center Nový Bydžov vykazuje **úbytek občanů**. Obce Lišice a Ohnišťany zaznamenaly nejen největší úbytek obyvatel, ale také největší **pokles počtu obydlených domů** ⇒ **Opatření 4.1.A: Regenerace bytového fondu**

Graf č. 6: Obydlenost domů v obcích MAS Společná CIDLINA (porovnání roku 2001 a 2011)

Zdroj: ČSÚ

Dle námi zjištěných informací se na území regionu Společná CIDLINA nenachází žádné sociální byty, které by splňovaly podmínky sociálního bydlení, a reagovaly by na okamžitou sociální potřebu rodin či jiných cílových skupin. Město Nový Bydžov ve spolupráci s Duha o.p.s. zřizují jeden krizový byt, který je primárně určen obětem domácího násilí či ženám s dětmi na velmi krátkou dobu a pouze občanům ze správního území NB.

Na základě vývoje socioekonomické situace v regionu vzniká potřeba zabývat se nízkonákladovým bydlením, eventuálně sociálním bydlením a to zejména v sídelních centrech Nový Bydžov a Chlumec n. C. ⇒ Opatření 4.1.B: Budování nízkonákladového bydlení.

Turistický ruch

Region Společná CIDLINA patří do Turistické oblasti Hradecko, která rozlohou odpovídá bývalému okresu Hradec Králové (875 km²). Důležitým faktorem pro tuto oblast je dopravní napojení na hlavní město Praha (dálnice D11), což je pozitivním signálem pro investory, ale i pro turisty, kteří po návštěvě Prahy chtějí prožít další dny v regionech České republiky.

Na Hradecku hraje cestovní ruch spíše doplňkovou funkci, i když význam cestovního ruchu neustále stoupá. Infrastruktura se tak váže především k Hradci Králové jako velkému městu a plní spíše rekreační funkci či se lokalizuje v blízkosti několika významných turistických lokalit.

Region Společná CIDLINA nijak nevybočuje z charakteristiky Turistické oblasti Hradecko, ale několik zajímavých míst k návštěvě se zde najde:

Perla baroka - zámek Karlova Koruna, který půdorysem připomíná tvar královské koruny. Architektem zámku je proslulý stavitel Jan Santini Aichel, v současné době je zámek ve vlastnictví bratrů Pia a Giovanniho Kinských del Borgo a ožívá řadou kulturních a společenských akcí během celé turistické sezony.

V Novém Bydžově se nachází třetí nejstarší židovský hřbitov (více než 1.400 náhrobků) založený v roce 1520. Dominantou města je novogotická radnice a zajímavé čtvercové náměstí.

Ač není region výrazně zajímavou turistickou atrakcí, tak disponuje dostatečným počtem (spíše průměrných) ubytovacích kapacit. V regionu je velký moderní kemp na koupališti v Chlumci n. C.

V regionu fungují celkem 3 informační centra:

- Informační centrum Chlumeck nad Cidlinou, Klicperovo nám. 55/I, knihovna@chlumecnc.cz
- Informační centrum – MěK Nový Bydžov, Husova 1370, knihovna@novybydzov.cz
- Informační centrum - Obecní úřad Nepolisy, 75, nepolisy@volny.cz.

Prezentace regionu se v posledních letech zlepšila hlavně díky realizovanému projektu Regionální informační centrum Společné CIDLINY a to především vytvořením portálu o potenciálu regionu v oblasti cestovního ruchu, volnočasových a kulturních aktivit <http://www.portalcidlina.cz>.

Propagace regionu se zlepšila, služby v oblasti pohostinství se zdají pro region dostačující. Ubytovací kapacita regionu je spíše nižší kategorie. V regionu se nenachází žádný kvalitnější hotel, případně wellness centrum. Dostačující se zdá být i zázemí pro sportovní a volnočasové aktivity. K řešení se nabízí **společná prezentace regionu a zlepšení ubytovacích služeb** ⇒ **Opatření 1.1.D: Tvorba produktů cestovního ruchu.**

2.1.1. Ekoturistické farmy

Žehuňská obora je příkladem agroturistiky provozované na území mikroregionu Cidlina. Obora se nachází v katastru obce Lovčice, okr. Hradec Králové a dále na území sousedního okresu Nymburk. Hlavní činností obory je chov dančí a mufloní zvěře. Obora byla založena v 16. století rodem Kinských. Do současné doby je plně funkční na výměře 660 ha.

Lesní komplex je ideálním místem pro rodiny a milovníky myslivosti, kteří vyhledávají klidné prostředí v nádherné přírodě. Po vzájemné dohodě s oborníkem nebo mysliveckým referentem zde mají návštěvníci možnost odstřelu mufloní nebo dančí zvěře, jejíž trofeje dosahují značných hodnot. Součástí oploceného objektu je hotel „Obora“, který nabízí celoroční ubytování s příslušenstvím, s možností stravování se přímo v prostorách hotelu. V Žehuňské oboře je k dispozici návštěvníkům fotbalové, tenisové hřiště a sauna. Návštěvníkům obory se dále nabízí využití volného času návštěvou zámku Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou, veřejného koupaliště, hřebčína v Kladrubech případně prohlídkou jiných památek regionu.

Další menší farmou je Ekofarma Alwin v Chlumci na Cidlinou. Ta nabízí možnost strávení volného času u lesa zapojením se do činností spojených s chovem koní, ovcí, koz a dalšího drobného zvířectva.

Doprava

Region Společná CIDLINA se nachází v rovinaté oblasti východních Čech v jihozápadní části Královéhradeckého kraje v okolí měst Chlumeck nad Cidlinou a Nový Bydžov, která plní funkci přirozených spádových center regionu. Díky dostavbě a napojení na dálnici D11 se stal region snadno dostupným ze všech blízkých i vzdálených koutů České republiky. Hustá síť místních komunikací navazuje na důležité dopravní tepny (silniční i železniční), které region spojují s celou Evropou. Letecky lze využít nedaleké mezinárodní letiště v Pardubicích.

2.1.2. Silniční síť

Systém dopravních komunikací v regionu Společné CIDLINY je tvořen relativně hustou sítí. Hlavní pozemní komunikace nadregionálního významu protíná Chlumecko, Novobydžovsku se vyhýbá. Napojení Novobydžovska na vyšší regionální centra zajišťuje silnice I. třídy I/11. Pro celé území Společné CIDLINY je významná dálnice D11, v současné době je těžká nákladní doprava odkloněna do jednoho pruhu dálnice. Vzdálenost sjezdu na dálnici od kruhového objezdu při vjezdu do Chlumce nad Cidlinou od Prahy je 4 km.

Silniční síť Společné CIDLINY zahrnuje, mimo Chlumecko protínající E 67, pouze silnice II. a III. třídy a místní komunikace. Systém komunikací II. třídy má dva dopravní uzly, část se paprskovitě sbíhá v Novém Bydžově, část v Chlumci n. C. Sekundárně významnou křižovatkou pozemních komunikací v řešeném území je obec Smidary. 16 obcí Společné CIDLINY je dostupných po silnicích II. třídy, ostatní se nachází pouze na komunikacích III. třídy.

Na území Společné CIDLINY je 386 km komunikací místních a I. až III. třídy. Ve srovnání s údaji o relativní délce silnic na 1 obyvatele ČR a Královéhradeckého kraje, je silniční síť Společné CIDLINY výrazně nadprůměrná, o více jak 100 %.

Tabulka č. 5: Relativní délka silnic regionu MAS Společná CIDLINA – srovnání [m/obyv.]

Česká republika	Královéhradecký kraj	Společná CIDLINA
5,43	6,86	14,94

Zdroj: ČSU, Technické útvary MÚ a Správa a údržba silnic Nové Město a Nový Bydžov

Hustota pokrytí silnicemi (m/km²) má také výrazný vliv na uspokojování potřeb obyvatelstva z hlediska dopravy, zejména obyvatelstva venkovských oblastí a na rozvoj ekonomiky a podnikání v území. Ve srovnání s průměrem ČR a KHK je má území Společné CIDLINY výrazně vyšší hustotu silnic (o 56 %).

Tabulka č. 6: Hustota pokrytí území regionu MAS Společná CIDLINA silnicemi – srovnání [m/km²]

Česká republika	Královéhradecký kraj	Společná Cidlina
702	789	1232

Zdroj: ČSU, Technické útvary MÚ a Správa a údržba silnic Nové Město a Nový Bydžov

Stav silniční sítě je v regionu ve velmi špatném, spíše havarijním stavu. Udržovány jsou spíše komunikace II. a III. třídy. Ve špatném stavu a mnohde i chybějící, je navazující infrastruktura (chodníky, přechody, semaforey, parkovací místa) ⇒ Opatření 5.1.A: Rekonstrukce silniční infrastruktury, 5.1.D: Budování a modernizace parkovacích kapacit.

2.1.3. Železniční síť

Železniční trať protíná území Novobydžovska v severojižním směru, významný železniční uzel mezinárodního významu je v Chlumci n. C.

Železniční trať probíhající Novobydžovskem je součástí traťového úseku 040 – Chlumeck nad Cidlinou – Trutnov. Jedná se o jednokolejnou regionální trať, na které se ve sledovaném území nachází celkem 6 zastávek pro osobní dopravu. Uvedená trať patří v rámci osobní přepravy mezi rychlíkové tratě, frekvence rychlíkových spojů je ovšem nízká, jedná se o 4 rychlíkové spoje, ostatních 16 spojů je osobních, ovšem 50% obsluhuje pouze polovinu území na trati nebo je zrychlená a nezastavuje na všech zastávkách.

Z hlediska železniční dopravy je Chlumecko také ve výhodě, jde o významný železniční uzel tratě mezinárodního významu 020 – Praha – Choceň, tratí regionálního významu 040 Chlumeck n.C. – Trutnov a 062 - Chlumeck n.C – Křinec. Zastávek na těchto železničních tratích využívá pouze 5 obcí Chlumecka. Významný je soulad spojů na tratích 020 a 040, kdy lze k dopravě do Hradce Králové a do Prahy využít 25 spojů, z toho je 13 rychlíkových. Využití těchto spojů umožňuje dopravu do Hradce Králové během jedné hodiny.

2.8.3 Místní přeprava

Veřejnou osobní přepravu zajišťuje v celém regionu Společné CIDLINY kombinace autobusové a železniční přepravy, z hlediska obcí je významnější autobusová přeprava. **Frekvence spojů mezi centry regionu a ostatními obcemi je klesající a je nutné její zachování ⇒ Opatření 5.1.C: Rozšíření, udržení a zkvalitnění sítě veřejné dopravy.**

2.1.4. Cyklostezky, cyklotrasy a stezky pro pěší

V regionu se nenachází žádné cyklostezky. V některé části regionu chybí i základní prvky bezpečnosti po pěší. **V současné době je zpracovávána studie na propojení měst Chlumeck nad Cidlinou a Nový Bydžov. Na tuto cyklostezku by bylo vhodné navázat další a propojit tak celý region cyklostezkami a stezkami pro pěší se základními prvky bezpečnosti a zvýšit tím pěší a cyklistickou dopravu do škol a zaměstnání ⇒ Opatření 5.1.B: Budování cyklostezek a infrastruktury pro chodce.**

Cykloturistika je v regionu velmi rozšířena, cyklotrasy jsou charakterizovány jako evropské, neregionální, regionální a místní, neboť jsou součástí základní páteřní sítě cyklotras Královéhradeckého kraje, navazující na Labskou trasu, Žitavskou cyklotrasu a na cyklotrasy v okolních regionech. Regionální a místní trasy doplňují páteřní síť do plně funkčního celku. Každý vyznavač cykloturistiky zde může najít to, co má na jízdě na kole nejraději, neboť cyklotrasy jsou rozděleny z hlediska technické náročnosti (sjízdnost dle druhu komunikace a jejího stavu), fyzické náročnosti (kombinace technického hlediska, převýšení a sklonu terénu) a nároků na druh jízdního kola. Celá síť cyklotras umožňuje svým uživatelům volbu různě dlouhých a různě náročných okruhů pro cykloturistické výlety v celkové délce 337 km.

Technická infrastruktura

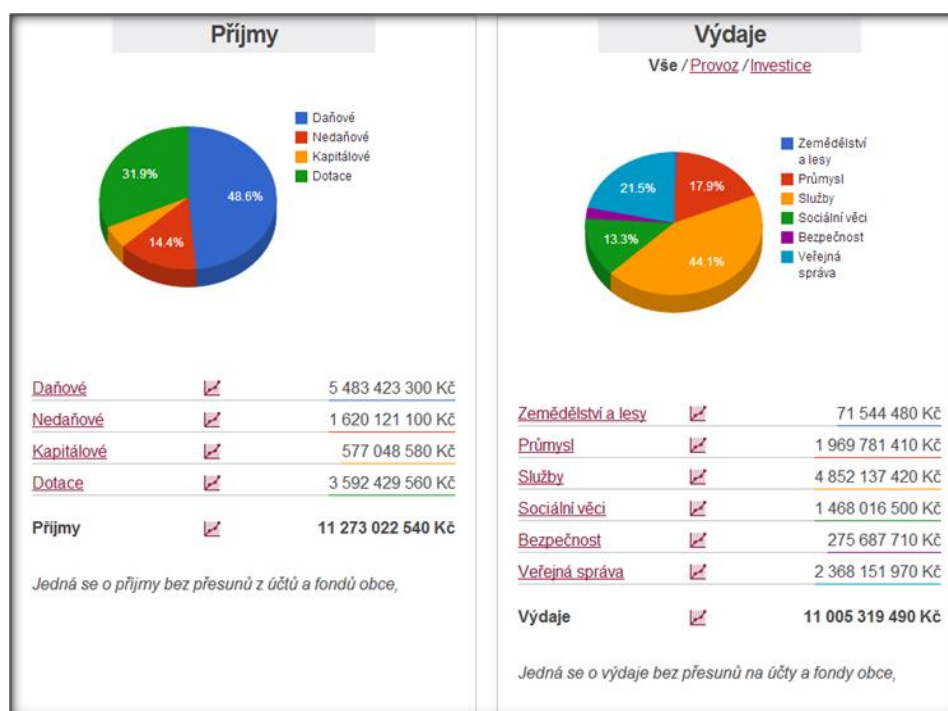
Dobrá vybavenost technickou infrastrukturou je jednou ze základních podmínek rozvoje obce. V ČR je vybavenost obcí základními sítěmi technické infrastruktury (tj. vodovod, kanalizace, plyn) značně rozdílná. Obecně však lze říci, že se zlepšuje a pokrývá stále větší prostor. Závisí především na velikosti obce, jejím rozpočtu případně přírodních podmínkách. Ve srovnání s celorepublikovou úrovní jsou obce regionu vybaveny jednotlivými druhy technické infrastruktury rozdílně. Výborná situace je v napojení obcí na plyn, kde je připojeno 100 % obcí (v ČR je to cca 60 % a v Královéhradeckém kraji cca 78 %). V napojení na veřejný vodovod je na tom region také výborně – 100 % (v ČR 84 %). Splašková kanalizace a čistírny odpadních vod jsou však pouze v 37 % obcí (v ČR 84 %). Všechny ostatní obce mají pouze dešťovou kanalizaci.²⁷ Technická infrastruktura v oblasti plynu a veřejného vodovodu je výborná.

Nutné je zlepšení problému čištění odpadních vod. Toto se jeví jako priorita a finanční náklady na dobudování této infrastruktury budou činit největší položku v rozvoji regionu ⇒ **Opatření 5.3.E: Budování napojení na kanalizaci a čistírny odpadních vod**

Hospodaření obcí

Příjmy obcí se skládají z daňových, nedaňových, kapitálových zdrojů a dotací. Největší podíl mají daňové příjmy, téměř 32% příjmů je tvořeno dotacemi.

Graf č. 7: Příjmy a výdaje v Královéhradeckém kraji 2011

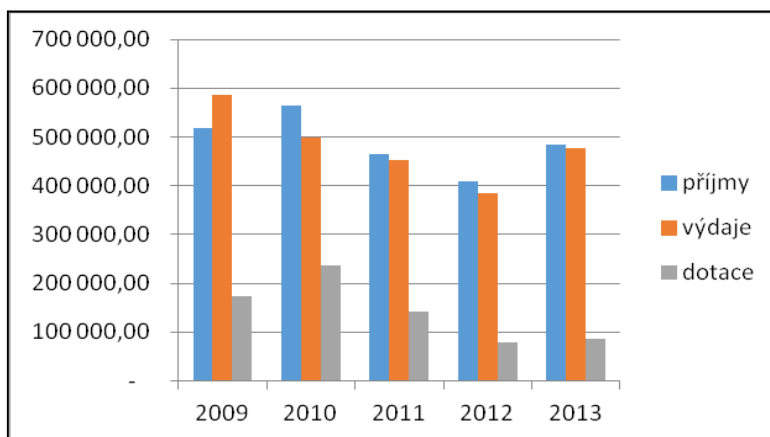

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz/souhrne-rozpocety/kralovehradecky-kraj>

2.1.5. Daňová výtěžnost, ekonomika obcí

Největší podíl příjmů obcí tvoří daňové příjmy. Městům a větším obcím do rozpočtu plynou ještě příjmy z hospodářské činnosti. Velkou část veřejných rozpočtů tvoří dotace. Podíl dotací na celkových příjmech regionu ukazují následující grafy.

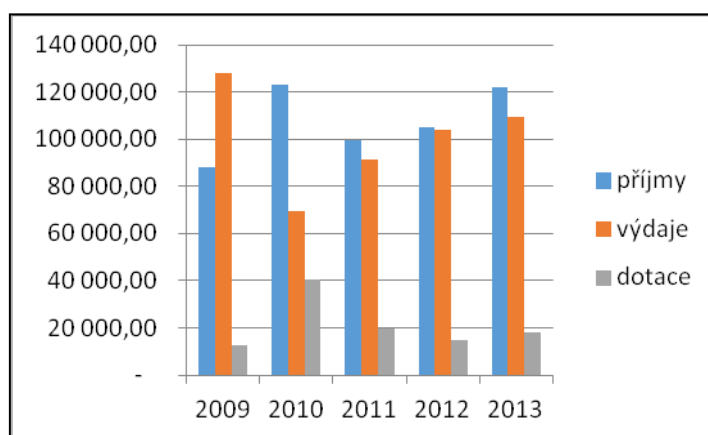
Graf č. 8: Rozložení příjmů, výdajů a dotací obcí regionu MAS Společná CIDLINA v letech 2009 – 2013

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz/>

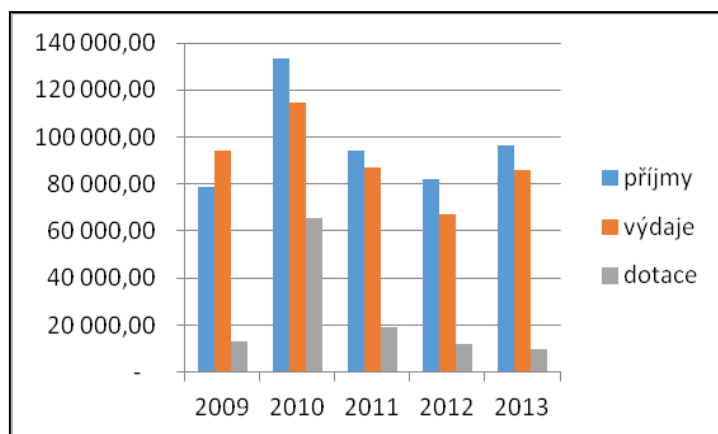
Celkové obecní příjmy v regionu činí cca kolem 500 mil. Kč. Největší podíl na příjmech v regionu mají samozřejmě města Nový Bydžov cca 200 mil. Kč ročně (40 % z celkových příjmů) a Chlumec nad Cidlinou cca 100 mil. Kč ročně (20 % z celkových příjmů).

Graf 9: Rozložení příjmů, výdajů a dotací obcí regionu MAS Společná CIDLINA do 500 obyvatel.

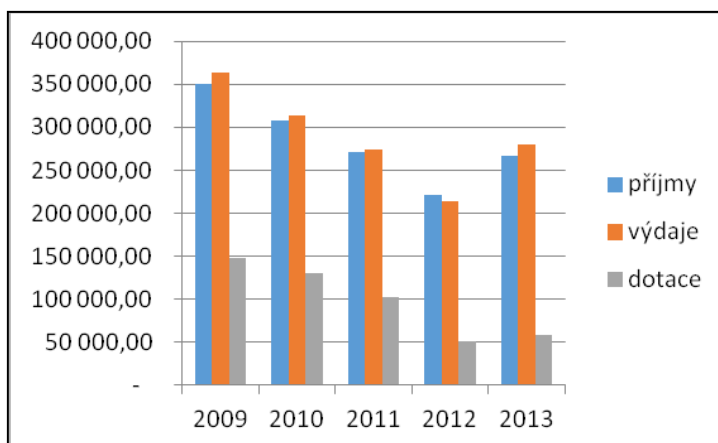
Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz/>

Graf 10: Rozložení příjmů, výdajů a dotací obcí regionu MAS Společná CIDLINA nad 500 obyvatel.

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz/>

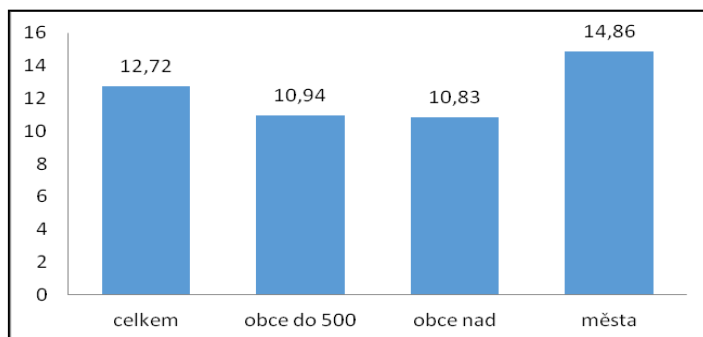
Graf 11: Rozložení příjmů, výdajů a dotací měst regionu MAS Společná CIDLINA

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz/>

Průměrný příjem na obyvatele za posledních 5 let činí 12 337,- Kč za rok.

Graf 12: Průměrné příjmy na obyvatele v obcích regionu MAS Společná CIDLINA

Zdroj: <http://www.rozpocetobce.cz/>

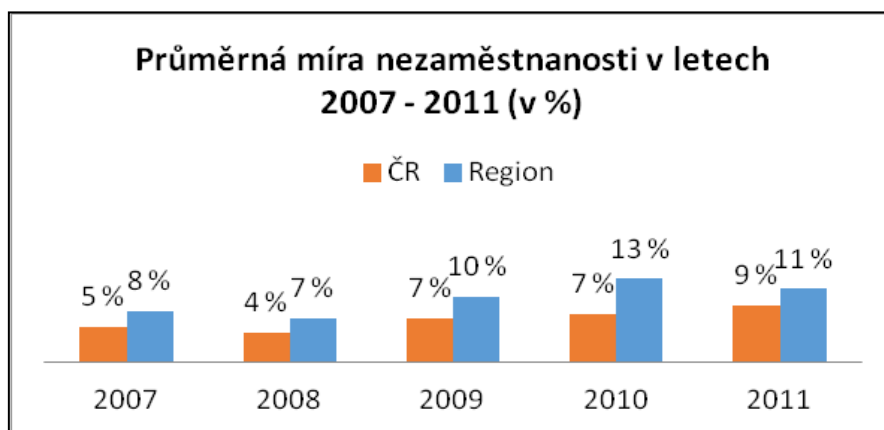
Přehled příjmů a výdajů v tisících Kč jednotlivých obcí za posledních 5 let je uveden v příloze.²⁸

2.1.6. Trh práce (podnikání, výroba, zaměstnanost)

Nejdůležitějším indikátorem situace na trhu práce je míra nezaměstnanosti. Ta je také jedním ze základních kritérií, kterými se vymezují problémové regiony. Je nutné podotknout, že určitá míra nezaměstnanosti je v tržní ekonomice potřebná, avšak příliš vysoká úroveň je zdrojem sociální i ekonomické nestability.

Vývoj míry nezaměstnanosti v našem regionu v období 2007 - 2011 je odlišný od celorepublikového trendu a vyvíjí se negativně. Téměř ve všech letech je vzhledem k celé ČR o více jak 2,5 % vyšší. Největší rozdíl nastal v roce 2010, kdy dosahoval 5,5%. Proti prvnímu roku (rok 2007) došlo k nárůstu míry nezaměstnanosti v regionu o 3,5%. V roce 2008 došlo k celorepublikovému poklesu míry nezaměstnanosti, v následujících letech opět nastal negativní trend. V roce 2011 je míra nezaměstnanosti na 11,18% což je stále o 3 % více než průměr Královéhradeckého kraje.²⁹

Graf č. 13: Porovnání míry nezaměstnanosti regionu MAS Společná CIDLINA k ČR v letech 2007 – 2011 (v %)

Zdroj: ČSÚ

Na základě dohody Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) s ČSÚ se v roce 2013 začal využívat nový ukazatel s názvem „Podíl nezaměstnaných osob“, který vyjadřuje podíl registrovaných dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve věku 15 - 64 let. Tento ukazatel nahradil dříve zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti, která poměřovala všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám z posledního dostupného SLDB.

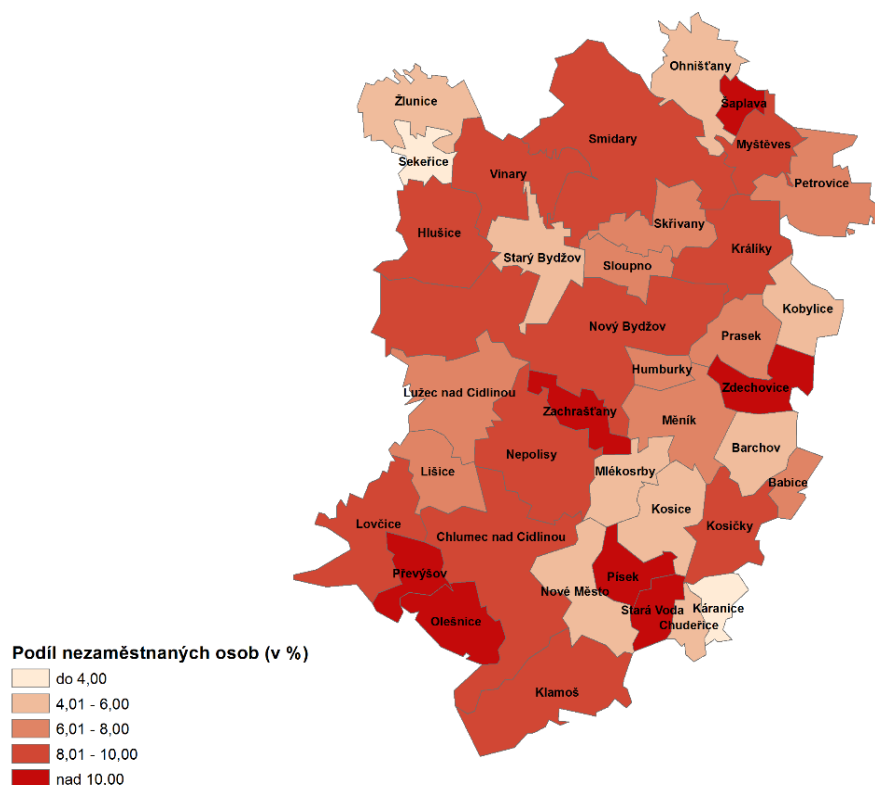
V regionu je v roce 2014 celkem 1 486 uchazečů o zaměstnání. Proti roku 2013 je to pokles o 133 uchazečů. Největší podíl uchazečů tvoří uchazeči nad 50 let (27 %) a dlouhodobě nezaměstnaní (v roce 2013 je to 19 % s evidencí nad 24 měsíců, v roce 2014 je to 38 % s evidencí nad 12 měsíců)³⁰.

²⁸ Příloha č. 30

²⁹ Příloha č. 31 - 33

³⁰ Příloha č. 34

Obrázek č. 6: Podíl nezaměstnaných v regionu MAS Společná CIDLINA k 31. 12. 2013

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Celkový podíl nezaměstnaných osob v regionu v roce 2013 činí 8,1 % a v roce 2014 7,6 %. Jde o klesající tendenci a nezaměstnanost se v regionu mírně snižuje³¹. Podíl nezaměstnaných proti Královéhradeckému kraji je stále vyšší. V porovnání s ČR je region průměrný. V porovnání s ČR je region průměrný.

Tabulka č. 7: Podíl nezaměstnaných v regionu s porovnáním královéhradeckého kraje a ČR

	2013	2014
Společná CIDLINA	8,1 %	7,6 %
Královéhradecký kraj	7,3 %	6,3 %
ČR	8,2 %	7,4 %

Zdroj: ČSÚ

Ekonomicky aktivní obyvatelé v regionu tvoří 46 % celkového obyvatelstva. Z tohoto počtu je 7,6 % neumístěných uchazečů o zaměstnání. Nejvíce nezaměstnaných je v malých obcích. **Problém nezaměstnanosti se v regionu nedařilo dlouhodobě řešit. Pro zachování lepší situace z roku 2013 a 2014 je nutné se touto otázkou stále zabývat. Hrozba odchodu lidí z regionu z důvodu nedostatku pracovních příležitostí je nadále klíčovým problémem ⇒ Opatření 1.1.A: Podpora strategických investic, 1.1.B: Podpora vyspělých technologií a inovativního podnikání.**

2.1.7. Podnikatelská struktura

V regionu je k 1. 1. 2013 registrováno celkem 5 954 subjektů. Z toho pouze 3 639 (61 %) ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou. Nejvíce osob podniká ve stavebnictví (22 %), těžbě a průmyslu (18 %), zpracovatelském průmyslu (17 %) a velkoobchodě a maloobchodě (17 %). Z celkového počtu podnikajících subjektů je 76 % živnostníků. Z registrovaných subjektů se nejvíce podnikatelských subjektů se zaměřuje na vědecké a technické činnosti.³²

Z ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou je nejvíce drobných živnostníků a obchodních společností.

Tabulka č. 8: Porovnání typu ekonomických subjektů v letech 2012 a 2014

	2012	2014
Živnostníci	2 770	2 448
Obchodní společnosti	287	306
Svobodná povolání	140	321
Zemědělstí podnikatelé	108	93
Státní podniky	40	41

Zdroj: ČSÚ

Značný pokles podnikajících subjektů je především z řad drobných živnostníků a zemědělců. **Podpora podnikání v regionu je důležitá pro jeho ekonomickou soběstačnost a může výrazně snížit nezaměstnanost v regionu ⇒ Opatření 1.1.C: Podpora podnikatelů a sociálního podnikání**

Počet ekonomicky aktivních subjektů na 1 000 obyvatel

77,59 - 100,00
100,01 - 115,00
115,01 - 130,00
130,01 - 150,00
150,01 - 300,00

Území regionu má venkovský charakter a především zánikem některých zemědělských podniků vzniklo **mnoho nevyužitých areálů a objektů, které chátrají**. Nachází se zde i pozemky vhodné pro rozvoj podnikání ⇒ **Opatření 5.3.A: Regenerace brownfields**. Jediná průmyslová zóna, která má kompletní inženýrské sítě, je v Novém Bydžově a to o celkové výměře 25,6 ha. Z toho 2/3 plochy jsou již zastavěny. Další připravená lokalita je v katastru obcí Chlumec n. Cidlinou, Lišice a Nepolisy. Je to bývalý sklad Pohonných hmot Armády ČR. Celý areál má rozlohu 225 ha. Největší část areálu je zalesněna (70 %). V areálu se nachází vodní plocha – Měnický rybník o rozloze 2,7 ha, který není hospodářsky využíván. Areál je napojen na inženýrské sítě. V současné době není areál plně obsazen podnikatelskými subjekty. Dále je na území dalších menších 20 identifikovaných brownfields.³³

Na území Společné CIDLINY je k 1. 7. 2010 celkem 206 registrovaných neziskových organizací. Neziskové organizace v tomto území podporují především volnočasovou činnost obyvatel, kulturní, sportovní a společenské akce. Z níže uvedené tabulky vyplývá, že „hasiči“ a „sokolové“ jsou v každé obci. Poměrně početně jsou zastoupeny spolky myslivců, chovatelů a zahrádkářů. V tomto území je zvláště rozšířen chov koní. Méně neziskových organizací se prioritně zaměřuje pouze na děti nebo mládež, je to důsledek toho, že téměř všechny spolky ve své náplni mají i aktivity pro děti.

V zařazení „ostatní“ neziskové organizace se jedná především o ženské spolky, církve, různá občanská sdružení jako doplňující aktivita k veřejné správě a další zájmové spolky (modelářské, kynologické, taneční apod.)

Tabulka č. 8: Registrované NNO v regionu MAS Společná CIDLINA v roce 2011 dle tematického zaměření

Aktivity	Hasiči	Sport	Myslivost	Děti a	Chovatelé a	Sociální	Kultura	Ostatní
Počet	46	50	21	6	19	4	7	53

Zdroj: Databáze Společné CIDLINY

Počet NNO na území v relativním ukazateli počet NNO / 1 000 obyvatel ve srovnání s průměrem České republiky je nižší.³⁴ Za posledních 10 let došlo k značnému nárůstu NNO v ČR. V regionu Společná CIDLINA je to nárůst pouze o necelé 1 %.

Tabulka č. 9: Počet NNO na 1 000 obyvatel v regionu MAS Společná CIDLINA v letech 2000 a 2011 - srovnání

Rok	Česká republika	Společná CIDLINA
2000	6,43	6,85
2011	10,6	7,78

Zdroj: analýza Společné CIDLINY, www.neziskovky.cz

Veřejná správa ve snaze pokrýt veškeré požadavky občanů v oblasti občanské a technické infrastruktury nemá kapacitu na uspokojování aktivit v oblasti volnočasové, sociální, sportovní a kulturní. Tyto aktivity na sebe dobrovolně převzal neziskový sektor. Financování všech těchto aktivit pochází z větší části z veřejných prostředků. V neziskovém sektoru pracují lidé, kteří mají o danou problematiku zájem a nestojí za ním soukromý či politický prospěch. Především na venkově je podpora neziskového sektoru velmi silná. Každý občan svou dobrovolností může přispět k udržitelnému rozvoji daného území. Sdružování se v jakékoliv neziskové formě přispívá k občanské sounáležitosti místních obyvatel.

Vzhledem k tomu, že pouze malá část NNO zaměstnává pracovníky, je z hlediska zaměstnanosti v NNO velký potenciál. Ze subjektivního pohledu jsou organizace málo vybavené pro rozvoj své činnosti, což souvisí s problematickým vícezdrojovým financováním a potřebou kvalitního zúčtování příspěvků a dotací. Nejvyšší podíl na financování činnosti mají členové a obce. Informovanost o možnostech financování se v regionu zlepšila hlavně díky pravidelnému setkávání těchto organizací. Část organizací se pokouší prostředky z fondů získávat. Při dostatečném zajištění lidskými zdroji v organizacích lze předpokládat významný potenciál NNO pro čerpání zdrojů z EU a realizaci rozvojových projektů v území.

V regionu působí značné množství neziskových organizací a spolků, které zajišťují kulturní a sportovní život obcí. Součinnost při pořádání jednotlivých akcí je velmi malá. Jejich činnosti je nutné nadále podporovat z důvodu sociální soudržnosti ⇒ Opatření 4.2.B: Podpora kulturního dění a vytváření povědomí o místní identitě, 4.2.C: Budování zázemí pro rodinu, volný čas a spolkovou činnost.

³⁴ Společná CIDLINA. Databáze [online]. © 2012 [cit. 2012-02-23]. Dostupné z: <http://www.spolecnacidlina.cz/index.php?nid=6571&lid=cs&oid=4129197>

Většina neziskových organizací stále nemá profesionální vedení a chybí základní naplňování legislativních požadavků ⇒ Opatření 4.2.A: Profesionalizace a úzká spolupráce NNO v regionu.

Životní prostředí

2.1.8. Geologický profil území a těžba nerostných surovin

Z geomorfologického hlediska patří převážná část Pocidliní do podcelků Chlumecké a Cidlinské tabule, která je součástí celku Východolabské tabule. Podstatně menší část (Běrunicko) náleží do Mrlinské tabule, patřící do celku Středolabské tabule. Zcela malými částmi zasahuje do Pocidliní i Pardubická kotlina (celek Východolabská tabule) a Nymburská kotlina (celek Středolabská tabule). Celé území Pocidliní bylo původně celistvou tabulí, která byla během svého vývoje rozčleněna přesouvajícími se údolními řek na několik částí. Ke změnám toku řek zde docházelo relativně velmi často, ovšem pohybujeme se v úplně jiných časových relacích než v historické době. Přesuny řek byly v širším okolí Pocidliní možné díky měkkému podloží jílu, slínů a opuk svrchního turonu až koniak.

Krajina má vesměs charakter roviny akumulčního rázu (dvou výškových stupňů), Novobydžovsko vyplňují ploché pahorkatiny (rovněž dvou stupňů).

Celková rozloha je 32 469 ha, z toho ZPF tvoří 23 334 ha – zornění činí 72% a poukazuje na intenzivní zemědělskou výrobu (V ČR tvoří zemědělská půda 54 %).

Chlumeckou tabuli tvoří svrchnokřídové slínovce a jílovce, souvisle překryté říčními akumulacemi pleistocenních teras Labe.

V dané oblasti se vyskytují především tyto druhy půd:

- hnědozemě a illimerizované půdy maximálně se slabým oglejením na spraších, sprašových a svah. hlínách o mocnosti 0,4-0,5 m, uložených na velmi lehké spodině, závislé na dešťových srážkách
- hnědé půdy a rendziny na zahliněných písčitých substrátech, většinou lehčí nebo středně těžké s vodním režimem výsušným
- hnědozemě oglejené, na spraš. hlínách, středně těžké, náchylné k dočasnému zamokření

Matečný substrát jsou terasové štěrky a štěrkopísky z kyselého materiálu. Půda je převážně lehká. Na Chlumecku je výrazná těžba písku (Kosičky, Pamětník, Písek).

V regionu nejsou žádné národní parky, chráněné krajinné oblasti ani rezervace. Za přírodní památku je prohlášeno Žlunické polesí a Pamětník. V pamětníku je předmětem ochrany pestrý komplex mokřadních, lučních a píscomilných společenstev v nivě Mlýnské Cidliny. V současné době patří území k nejbohatším botanickým lokalitám okresu. Evropsky významnou lokalitou jsou Kanice – lesní rybník. V Chudeřicích je pramen léčivé vody s vysokým obsahem jódu. Voda vyvěrá z hloubky 500 m.

Stav životního prostředí, celkový stupeň narušenosti krajiny lidskou činností, kvality vody a ovzduší, rozmanitost flory a fauny, je dobrý. V porovnání s průměrným stavem v ČR se jedná o region s relativně čistým a nenarušeným prostředím, bez výrazných ekologických zátěží vzhledem k tomu, že se zde nenacházejí větší průmyslové podniky a je zde tradičně více rozvinutá zemědělská výroba. Stav lesů je dobrý, nejsou výrazněji postiženy emisemi, v mnoha oblastech se podařilo zachovat druhová skladba blízka přirozenému stavu. Výborný je současný stav obhospodařované půdy.

Větší znečištění je, dle zdrojů RŽP Hradec Králové, pouze v Chlumci nad Cidlinou, a to především v emisích oxidů dusíku, oxidu siřičitého, oxidu uhelnatého, uhlovodíků a také znečištění hlukem a prachem v důsledku velkého zatížení města automobilovou dopravou. To se v poslední době částečně vyřešilo otevřením dílčího úseku dálnice a odklonem kamionové dopravy z města.

Obnovitelné zdroje na území jsou využívány především ve formě solárních panelů na podnikatelských objektech či rodinných domech. Solární louky jsou dvě a to v rozsahu cca 6 ha – Králíky a Myštěves. Dále máme 4 větrné elektrárny a 2 vodní elektrárny.³⁵

Těžba nerostných surovin

Území Společné CIDLINY není příliš bohaté na suroviny, zejména zde nejsou žádné zdroje rud a energetických surovin. Největší surovinové bohatství tvoří ložiska stavebních písků a štěrkopísků.

Těžební společnosti na území:

- Štít – Tarmac CZ a.s., Liberec, těžba štěrkopísků, rozloha 78,10 ha
- Kosičky – Agropodnik Humburky a.s., těžba štěrkopísků, rozloha 44,67 ha
- Písek – Miláček a spol. s.r.o., těžba štěrkopísků, rozloha 30,45 ha

Oblast má charakter roviny akumulčního rázu dvou výškových stupňů, na Novobydžovsku vyplněné plochými pahorkatinami. Krajina je intenzivně zemědělsky využívána. Rozloha orné půdy přesahuje celorepublikový průměr o 18%. Tato skutečnost vychází z příznivých půdních a klimatických poměrů.

Nikdy zde nebyl nijak výrazně rozvinut lehký ani těžký průmysl, spíše se odvíjel od zpracování místních surovin, (cihelna, mlékárna) i nadále bude v oblasti pravděpodobně nejvíce zastoupeno zemědělství, což se sebou nese riziko nižší zaměstnanosti, opatrnost je namístě i při konkrétním rozložení rostlinné a živočišné výroby.

Těžba nerostných surovin se soustředí na těžbu stavebních písků a štěrkopísků, kterého jsou zde bohaté zdroje. **Prognóza těžby je i do dalších let dobrá, problémy mohou nastat při rekultivaci vytěžených ložisek ⇒ Opatření 5.3.F: Rekultivace vytěžených ložisek písku.**

2.1.9. Vodní režim

Hlavním tokem oblasti je řeka Cidlina. Pramení u Košova u Lomnice nad Popelkou, na západním úbočí vrchu Tábor (678 m), ve výšce okolo 550 m. Její 95 km dlouhý tok ústí pod Libicí nad Cidlinou do Labe. Povodí Cidliny zabírá 1164 km², z toho polovina připadá na povodí Javorky a Bystřice.

Javorka se do Cidliny vlévá u Smidar a přivádí jí 1,1 m³/s vody, Bystřice, respektive Nová řeka, která se nyní připojuje v Chlumci nad Cidlinou, přivádí přibližně 1,75 m³/s vody. Původní koryto Bystřice v Luhách je po novodobé regulaci vodního režimu říčky téměř bez vody a nese poněkud zavádějící název Mlýnská Bystřice (podle mlýnu Hrázka).

Specifický odtok Cidliny je poměrně malý – jednak vlivem menších srážek, jednak pro poměrně malou rozlohu lesů na úkor rozvinutého zemědělství. Poměrně vysoký je i výpar. Specifický odtok Cidliny proto dosahuje pouze 4,4 l/s/km², zatímco Labe a Orlice 10,9 l/s/km².

2.1.10. Stav povrchových a podzemních vod

Po regulaci Cidliny i části Bystřice se dnes zachovaly v přirozeném stavu jen malé úseky vodních toků. Typický meandrující úsek horní Cidliny přetrvává pod Vysokým Veselým, kam regulace řeky dospěla teprve v 80. letech. Velmi dobře je zachováno i celé vedlejší koryto Cidliny, tzv. *Mlýnská Cidlina*, od Lučic do Žiželic. Výstižnou představu o někdejším charakteru cidlinské nivy dodnes dává několikaramenné ústí Cidliny do Žehuňského rybníka pod Zbraní.

Kvalita povrchových vod je dobrá, větší obce mají kanalizaci a vlastní čističky odpadních vod.

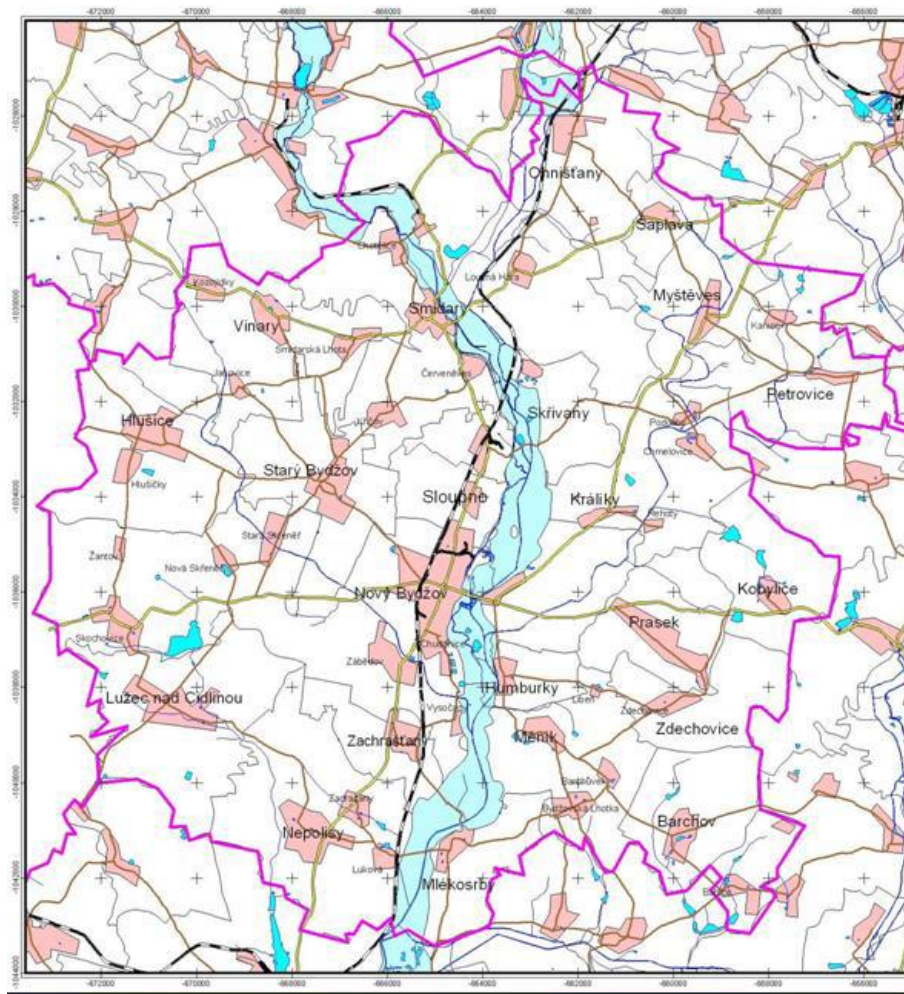
Na území Společné CIDLINY jsou bohaté zdroje podzemních vod, pro oblast Novobydžovska zdroj přímo v Novém Bydžově a pro oblast Chlumecka zdroj Třesetice – Písek. Voda z těchto zdrojů je kvalitní, ale velmi tvrdá se zvýšeným obsahem železa a manganu. Zdroje pitné vody jsou dostatečné.

Kvalita vody je poměrně dobrá, většina odpadních vod je před vypuštěním do povrchových toků přečištěna. Riziko znečištění přináší splach chemikálií z polí. Je potřeba dodržovat správné agrotechnické postupy. Tato rizika ohrožují i podzemní vody. Nutná je kontrola agrotechnických postupů.

Čistota podzemních vod je částečně narušena v lokalitách bývalých průmyslových a zemědělských areálů, odstraňování této staré zátěže je nákladné a problematické (vlastnické poměry atd.) ⇒ **Opatření 5.3.C: Eliminace starých ekologických zátěží.** Největším problémem je stav podzemních vod pod bývalým areálem Kovoplastu v Novém Bydžově, kde v současné době již probíhají opatření k odstranění této ekologické zátěže.

Většina vodních toků v oblasti byla **nevhodně regulována, což může přinášet problémy s rychlostí průtoku** v období naplnění koryta s následkem rozlití toku. Územím protékající řeka Cidlina každoročně přináší v záplavovém území problémy s rozvodněním. Cidlina je zvláštní tím, že se jedná o řeku s největším rozdílem mezi maximálním a minimálním průtokem v ČR. Z tohoto důvodu při tání sněhu či při prudkých srážkách na tábořských kopcích dojde k rychlému vzestupu a Cidlina se obvykle vylévá do tradičních zátopových oblastí. **Na území se nachází několik lokalit ohrožených povodněmi a záplavami** ⇒ **Opatření 3.1.C: Zlepšení civilní bezpečnosti a ochrany majetku**

Obrázek č. 8 Zátopené území řeky Cidliny

Zdroj: ČÚZK Geoportál, vlastní zpracování

2.1.11. Ovzduší

Ovzduší celé oblasti patří mezi relativně čisté, s malým počtem velkých stacionárních zdrojů emisí. Problém představují spíše nárůst lokálních zdrojů znečištění a s tím spojené spalování nekvalitních paliv a nárůst silniční dopravy v reakci na rušení lokálních spojů hromadné dopravy. Ve srovnání s ČR je nižší obsah tuhých emisí, oxidu siřičitého (SO_2), oxidů dusíku (NO_x), oxidu uhelnatého (CO) i těkavých organických látek (VOC).

Problém obcím způsobuje spíše šíření zápachu v souvislosti s intenzivní zemědělskou činností, ať už se jedná o hnojení nebo zápach z provozoven živočišné výroby.

2.1.12. Počasí

Po klimatické stránce patří Podolíňka ještě mezi nejteplejší oblasti Čech, neboť leží na rozhraní polabských nížin a prvních vyvýšenin Podkrkonoší. Lokalita se nachází v klimatické oblasti MT3, oblast s mírně teplým podnebím.

Území se vyznačuje značně teplým létem s průměrnou červencovou teplotou $18,1^\circ\text{C}$ a s mírnou zimou s průměrnou teplotou $-1,9^\circ\text{C}$ v lednu. Délka vegetačního období se pohybuje kolem 170 dnů.

Měsícem na srážky nejbohatším je červenec se 74 mm, srážkově nejchudší je únor s 34 mm.

Převládají západní větry, které ovlivňují klima spíše přímořský. Dnů se srážkami bývá v průměru 60, jasných dnů 56 za rok. Zbytek připadá na oblačné dny beze srážek. Průměrné roční množství srážek činí 640 mm, z toho čtvrtina připadá na červen a červenec a pouze necelá osmina na listopad a prosinec. Trvalá sněhová pokrývka leží průměrně 50 dní, průběh jednotlivých zim se však výrazně liší.

2.1.13. Koeficient ekologické stability

Koeficient ekologické stability je poměrové číslo a vyjadřuje poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinných prvků ve zkoumaném území. Mezi stabilní prvky patří lesní půda, vodní plochy a toky, trvalé travní porosty, pastviny, mokřady, sady a vinice. Nestabilní prvky jsou: orná půda, anropogenizované plochy a chmelnice. Už tento stručný výpis naznačuje, kde se bude pohybovat oblast Společné Cidliny při jejím nadstandartním zornění. V příloze jsou vypsány KES pro jednotlivé obce.³⁶

Celková hodnota KES pro oblast MAS je 0,52 což značí území intenzivně využívané, zejména zemědělskou velkovýrobou, čímž jsou **oslabeny autoregulační prvky a celé území vyžaduje vysoké vklady dodatkové energie pro zachování relativní rovnováhy** ⇒ **Opatření 5.3.I: Ochrana přírody a regenerace krajinných prvků.**

2.1.14. Odpadové hospodářství

Odpadové hospodářství je na dobré úrovni, všechny obce jsou začleněny do sběru, třídění a likvidace odpadu. Na území jsou činné 4 firmy s licencí na likvidaci a sběr odpadů – TS Nový Bydžov, A.S.A. a.s., ORO - Pernt Chlumec n. Cidl. a Marius Pederssen. Sběr komunálního odpadu na území obcí je zajišťován prostřednictvím sběrných nádob a jejich pravidelným vyprazdňováním formou odvozu sběru. Obyvatelé se podle svých potřeb mohou rozhodnout, jakou frekvenci odvozu budou využívat a od toho se odvíjí výše úplaty za odvoz komunálního odpadu. Pro sběr tříděného odpadu se používají barevně rozlišené separační kontejnery. Třídí se směsný plast, PET lahve, tetrapak, bílé a barevné sklo a papír. Nebezpečný a velkoobjemový odpad se ve městech a některých obcích shromažďuje formou sběrných dvorů. Většina obcí, ale sběry nebezpečného a velkoobjem. odpadu, organizuje formou donáškového jednorázového sběru minimálně 2x do roka. **Nutné je vybudování většího počtu sběrných dvorů** ⇒ **Opatření 5.3.D: Zlepšení odpadového hospodářství v obcích.**

Problémem regionu jsou černé skládky v extravilánech obcí a měst. Na likvidaci těchto skládek musejí obce vynakládat vlastní finanční prostředky. Svou roli zde patrně sehrává lenost obyvatel a malá informovanost a povědomí o tom co lze kam ukládat ⇒ **Opatření 5.3.B: Eliminace černých skládek, Opatření 5.3.G: Environmentální vzdělávání.**

2.1.15. Zemědělský půdní fond

Reliéf krajiny má převážně rovinatý charakter s nadmořskou výškou mírně nad 200 m n. m., půdy jsou minerálně bohaté s velmi vysokým obsahem humusu, většinou písčité. Půda je většinou zemědělská a vesměs obhospodařovaná. Celková plocha území se od roku 2011 (32 460 ha) mírně změnila – rok 2014 (32 469 ha) a to především díky pozemkovým úpravám. Orná půda se snížila o 11 ha a zastavěná plocha zvýšila o 7 ha.³⁷

Region je součástí Královéhradeckého kraje, který je zemědělsko-průmyslovým regionem. Dlouholetá činnost v oblasti zemědělské výroby je založena na příznivých přírodních podmínkách a souvisejícího zpracovatelského průmyslu. K hlavním pěstovaným komoditám patří obiloviny, řepka, brambory, kukuřice, cukrovka, pícniny, ovoce a zelenina. Dalším zaměřením je činnost živočišná zabývající se chovem skotu a prasat.

Novobydžovsko, dosahující na severu skoro až k chlumům Podkrkonoší a splývající s rovinatou Jičínskou kotlinou, přechází na jih do roviny, která je přerušovaná jen menšími vyvýšeninami a v sousedním Chlumecku již dosahuje Labe. Celá oblast rozděluje oba břehy Cidliny a jejího přítoku Javorky na dva různorodé geologické útvary. Zvlněná rovina v mírně teplé klimatické oblasti s půdami písčitolinitými a hlinitými skýtala již od začátku výborné podmínky pro pěstování zeleniny.

Veškerá půda je v regionu obdělávána velkými zemědělskými podniky nebo soukromými zemědělci. Jednotlivé subjekty jsou uvedeny v databázi regionu, zde uvedeme jen ty největší:

- ZEM, a.s. Nový Bydžov
- Agropodnik Humburky, a.s.
- Rolnické družstvo Králíky
- VH Betta, a.s. Vinary
- Rovina Písek, a.s.
- Zemědělská Lovčická, a.s.
- Agro Žlunice.

Oblast je tradičně zaměřena na zemědělskou výrobu, čemuž odpovídá způsob využití krajiny. **Velké procento orné půdy vyžaduje značné energetické vstupy.** Bylo by vhodné přistoupit k **extenzivnějšímu zemědělství**, krajinu fragmentovat za použití liniové zeleně mezi a houštin. Také by bylo vhodné vytvořit větší procento trvalých travních ploch. To vše by přispělo k větší stabilitě krajiny.

⇒ **Opatření 1.2.A: Zvyšování ekonomické výkonnosti zemědělských a lesnických podniků**

2.1.16. Lesní porosty

Podle lesnického členění náleží území do lesní oblasti 17. Polabí. Patří mezi střeoevropské lesní oblasti, kde byly nejrozšířenější lesy dubohabrové. Z lesnického hlediska je území vhodné pro pěstování dubu, který je zde klimaxovou dřevinou.

Na obvodu Pocidliní (na Chlumecku i uvnitř regionu) se zachovaly relativně rozsáhlé lesy. Na rozdíl od jiných českých oblastí si zde do určité míry zachovaly i přirozenou druhovou skladbu. Příkladem předkulturního lesního reliktu je výskyt porostu dubu pýřitého (šipák) na jižních a jihozápadních svazích Chlumecké obory nad Žehuňským rybníkem.

³⁷ Příloha č. 43

Novobydžovsko včetně Češovského hřbetu charakterizují především květenou velmi bohaté habrové doubravy, které lze vývojově odvodit od původních dubových smíšených lesů, které po dobách ledových postupovaly do střední Evropy. Jsou to polovlhké háje s poměrně bujným podrostem. Lesní plochy, pokrývající štěrkopískové terasy jižně od Žiželic, tvoří převážně porosty dubu letního a dubu zimního.

Na vlhčích místech rostou vlhké dubové a olšové háje. Lužní lesy, které byly dříve charakteristickým prvkem říčních niv Pocidliní, vesměs zanikly při novodobých regulačních úpravách. Nejtypičtější, rovněž však již dost narušenou ukázkou jsou Luhy při původním soutoku Cidlina a Bystřice. Za zbytky luhů lze považovat i Velkou a Malou bažantnici u Hlušic. Zásahy do přirozené skladby lesa se nejvíce projevily na Chlumecku. Lesy jižně od Pamětníka až k Labi charakterizují monokultury borovice, jejíž pěstování zde začalo zhruba před 200 lety.

Vodonosná hlinitá nebo jílovitá vrstva půdy, uložená nehluboko pod povrchem, vytváří pro růst borovice velmi příznivé podmínky. Tyto písčité bory s typickou květenou dnes představují jeden z nejvýraznějších prvků krajiny jižního Chlumecka.

Orientační zastoupení hlavních dřevin je následující:

•	Dub	50%
•	Habr	21%
•	Borovice	11%
•	Lípa	2%
•	Bříza	6%
•	Topol	5%
•	Ostatní jehličnany	5%.

Většina lesů má dobré smíšené složení, pouze lesy jižně od Pamětníka až k Labi charakterizují monokultury borovice. Vodonosná hlinitá nebo jílovitá vrstva půdy, uložená nehluboko pod povrchem, vytváří pro růst borovice velmi příznivé podmínky.

Zalesnění oblasti Společné CIDLINY není nijak vysoké, je to dáno vysokým procentem zornění. V příloze můžeme vidět, že procento zalesnění ve většině případů nepřekračuje republikový průměr, který činí 34 %.³⁸

Pro celou oblast Společné CIDLINY je specifické vysoké procento zornění, které je typické pro krajinu nestabilní, vyžadující vysoké dodatkové vklady energií. Do budoucna by byl **vhodný částečný přechod k extenzivnímu zemědělství**, kdy by se určitá část orné půdy převedla na trvale travnaté porosty a část by se zalesnila. **Lesní půda je významným faktorem stability území ⇒ Opatření 1.2.B: Podpora krajinotvorné funkce zemědělství a lesnictví.**

2.1.17. Energetika

Zásobování elektrickou energií je v regionu MAS Společná CIDLINA na úrovni odpovídající standardu České republiky. Všechna sídla jsou napojeny na rozvodnou síť elektrické energie v dostačující kapacitě a vyhovujícím technickém stavu infrastruktury. **Na území je značné množství energeticky neúsporných objektů.** Pro celkové životní prostředí jsou nutné energetické úspory ⇒ **Opatření 5.3.H: Zavádění energetických úspor**

Spolupráce

Na území Společné CIDLINY pracují dva dobrovolné svazky obcí („mikroregiony“). Spolupráce těchto mikroregionů je na vysoké úrovni a mnoho aktivit je již realizováno společně.

2.1.18. Mikroregion Cidlina, svazek obcí

Mikroregion Cidlina se nachází na 114,4 km² rovinaté oblasti východních Čech v jihozápadní části Královéhradeckého kraje. Území sousedí na západě se Středočeským krajem a na jihu s krajem Pardubickým. Atraktivní poloha mikroregionu je dána nejen jeho strategickou polohou na hranici tří krajů a relativní blízkostí center Hradce Králové, Pardubic, Kolína a dalších větších měst v těchto krajích, ale i dobrou dostupností celého mikroregionu díky nově vybudované dálnici D11 a tím zvýšením jeho přitažlivosti.

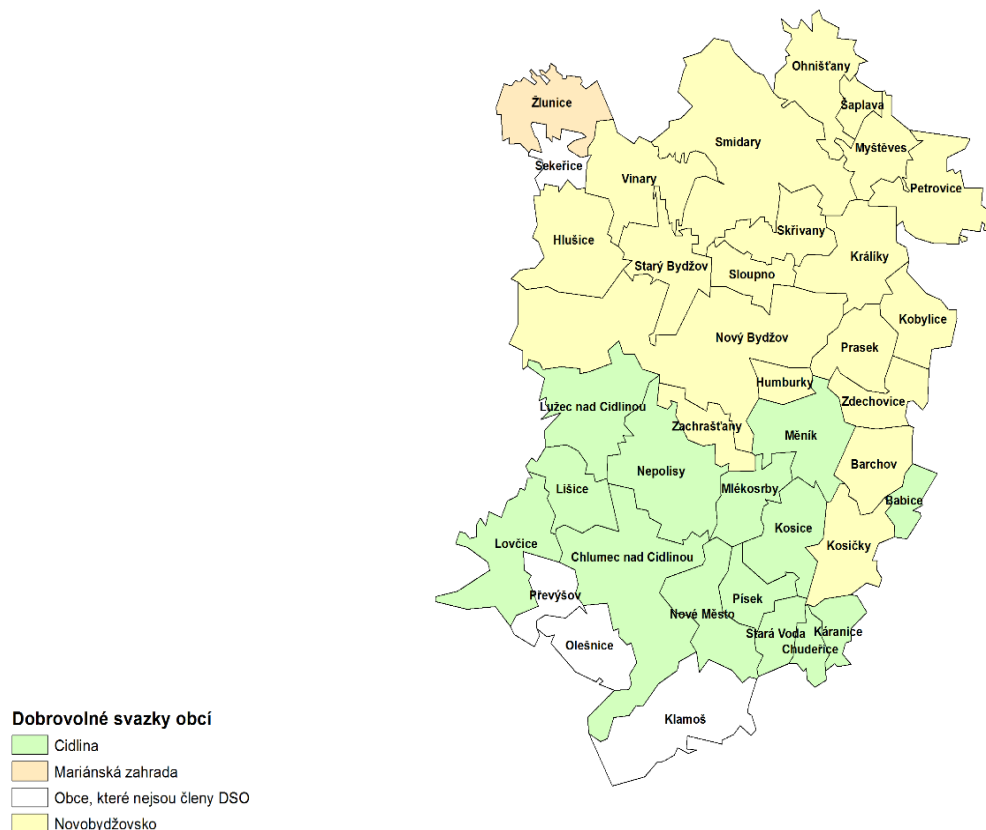
Centrem celého mikroregionu je Chlumec nad Cidlinou, který tak plní funkci přirozeného spádového centra regionu. Severní hranice regionu sousedí s mikroregionem Novobydžovsko. Tento mikroregion odděluje na severovýchodě od uceleného území Cidliny obec Babice a celý mikroregion Cidlina tak tvoří nesouvislý územní celek. Celá oblast zabírá 2,4 % rozlohy kraje a 0,15 % rozlohy České republiky (ČR). Celkem je na území mikroregionu 15 obcí včetně města Chlumce nad Cidlinou a vznikl 18. 10. 2001.

2.1.19. Mikroregion Novobydžovsko

Mikroregion Novobydžovsko je právnickou osobou, je založený na ustavujícím jednání dne 17. 10. 2001. Mikroregion je sdružením 19 obcí v severozápadní části okresu Hradec Králové, který vznikl v r. 1999 jako volné sdružení obcí. Od r. 2001 má právní subjektivitu. Na severní straně hraničí s okresem Jičín, na západě s okresem Nymburk. Svým vymezením zhruba odpovídá správnímu obvodu pověřeného obecního úřadu Nový Bydžov.

Členské obce mikroregionu zaujímají rozlohu 179 km². V současné době v nich žije přibližně 15 000 obyvatel. Těžiště osídlení mikroregionu tvoří zhruba severojižně procházející osa, na které leží tři největší obce mikroregionu - Smidary, Skřivany a Nový Bydžov. Naopak nejméně zalidněný je východní okraj území, kde se nachází většina populačně velmi malých obcí.

Obrázek č. 9 Dobrovolné svazky obcí na území MAS Společná CIDLINA

Zdroj: vlastní zpracování

2.1.20. Meziobecní spolupráce

V rámci projektu Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností je zpracovávána Strategie území správního obvodu ORP Nový Bydžov a přidružených obcí Chlumecka v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a servisu samosprávám na období 2014 – 2023.

Správní obvod Nový Bydžov leží v západní části Královéhradeckého kraje a sousedí s ORP Hořice, Jičín, Hradec Králové a Poděbrady. Geograficky patří do oblasti České tabule. Je charakteristický rovinatým, místy mírně zvlněným reliéfem, teplým podnebím a úrodnou půdou. Toto vše vytváří dobré podmínky pro zemědělskou výrobu. Osu území tvoří řeka Cidlina. Území se rozkládá na 21 415 ha v okolí města Nový Bydžov, zahrnuje v sobě území Mikroregionu Novobydžovsko a část Cidlina, svazku obcí. Součástí je celkem 23 obcí a 43 katastrálních území. Počet obyvatel k 1. 1. 2014 je celkem 17 047.

Pro zpracování tématu servis samosprávám a do návrhové části strategie budou zahrnuty i obce Chlumecka. Návrhová strategie tak kopíruje z 95 % území MAS Společná CIDLINA.

Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP). Projekt na území SO ORP Nový Bydžov realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s DSO Cidlina, svazek obcí a se zapojenými obcemi v rámci SO.

Civilní bezpečnost

Krizové řízení

Území Společné CIDLINY je zahrnuto do krizového plánování třech ORP – dle územní příslušnosti se jedná o ORP Nový Bydžov, Hradec Králové a Jičín. Všechny tři obce s rozšířenou působností mají zpracovaný Krizový plán správního obvodu obce s rozšířenou působností, jehož zpracovatelem je HZS Královéhradeckého kraje, který dále zpracovává pro celé území Havarijný plán kraje. Havarijný plán kraje je základním dokumentem pro řešení mimořádných událostí a obcemi je využíván jako podklad pro zpracování Plánu činností orgánů obce při vzniku mimořádné události.

Významná možná rizika na území Společné CIDLINY:

- Povodně – ohroženy jsou zejména obce ležící na tocích – Cidlina, Javorka, Bystřice, Králícký a Zábědovský potok; v současné době jsou ohroženy všechny obce bleskovými povodněmi, které dokážou napáchat nemalé škody
- Zimní stadion v Novém Bydžově – nebezpečí (možný výron čpavku) sníženo rekonstrukcí technologie chlazení v roce 2009
- Čerpací stanice PHM – jedná se o klasické čerpací stanice PHM ale i o stanice LPG a nádvorní čerpací stanice dopravních či zemědělských společností

Složky Integrovaného záchranného systému

Na území Společné CIDLINY jsou dislokovány následující všechny základní složky IZS:

- Požární stanice Nový Bydžov HZS Královéhradeckého kraje

Jednotky požární ochrany SDH obcí:

- JPO II 2x
- JPO III 10x
- JPO V 40x
- Zdravotnická záchranná služba v Novém Bydžově (výjezdová posádka RLP)
- Policie ČR – Obvodní oddělení v Novém Bydžově a v Chlumci nad Cidlinou

Koncové prvky varování

Jedním z nejdůležitějších úkolů každé obce v rámci ochrany obyvatelstva je zajištění včasného varování a vyrozumění. Koncovým prvkem varování a vyrozumění se rozumí obecní rozhlas a sirény. Všechny obce na sledovaném území mají vybudovaný obecní rozhlas s různým pokrytím celého území. V současné době probíhá u cca 1/3 obcí k výstavbě nových rozhlasů a výstražných systémů v rámci OPŽP – 1- Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní. Sirény pokrývají cca 80 % území Společné CIDLINY.

Problémem je horší zajišťování bezpečnosti obyvatel především ve městech a lokalitách s problematickými komunitami. Nedostatečné systémy pro informovanost obyvatelstva v případě ohrožení. Zkvalitnění bezpečnosti je nezbytné pro spokojenost místních obyvatel ⇒ Opatření 3.1.C: Zlepšení civilní bezpečnosti a ochrany majetku

Rozvojový potenciál území

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje je v souladu se strategickými dokumenty na místní, mikroregionální i nadregionální úrovni. Při tvorbě strategie MAS bylo využito všech koncepčních a analytických prací zpracovaných pro řešené území. Strategie je rovněž v souladu s územně plánovacími dokumenty jednotlivých obcí včetně Zásad územního rozvoje Královéhradeckého kraje na regionální úrovni a Politiky územního rozvoje ČR na národní úrovni. Z celkového počtu obcí má územní plán zpracováno 20 obcí což je 70%. **Z této dokumentace vyplývá, že region má celou řadu vymezených zastavitelných ploch s různým druhem využití.³⁹ Za silnou stránku území je možné považovat dostatečnou nabídku pozemků pro bydlení.** Necelých 51 ha pokrývají brownfields.

Mezi oblasti, ve kterých lze v daném území identifikovat rozvojový potenciál, spadají především služby a podnikání ve vazbě na tvorbu nových pracovních míst. Dalšími významnými pilíři místního rozvoje je dle výsledků analýzy a rovněž s promítnutím do následné SWOT analýzy rozvoj sociální sféry, komunitního života, občanské participace a v neposlední řadě také zlepšení dopravní infrastruktury. Většina obcí disponujících územním plánem má v rámci něho vymezené rozvojové plochy pro bydlení.

Mikroregiony a kancelář MAS jsou jedním ze základních zprostředkujících subjektů rozvoje celého území Společné CIDLINY. Zástupci těchto subjektů spolu úzce dlouhodobě spolupracují. V čele stojí manažeři rozvoje venkova – vyškolení a informovaní profesionální pracovníci s přímou vazbou na konkrétní oblast, kteří se stále profesně vzdělávají. Jsou schopni včas reagovat na potřeby rozvoje regionu, sdružených obcí a partnerů v území. Společně vytvářejí strategii rozvoje a pro území jsou mimo jiné schopni získávat finanční prostředky a poskytovat poradenství v této oblasti svým partnerům i dalším subjektům.

Partneři MAS (zástupci obcí a měst, podnikatelé, zástupci neziskových organizací) mají dle zkušeností z minulého plánovacího období vysoké manažerské dovednosti, které uplatní při naplňování komunitně vedeného místního rozvoje CLLD.

Široká veřejnost se dlouhodobě aktivně zapojuje na principu partnerství, do veřejného života v regionu. Obyvatele jsou do činnosti MAS zapojovány především prostřednictvím informačních, společensko-kulturních, vzdělávacích a ekologických akcí, které mají rozšířit povědomí o činnosti MAS.

Místní akční skupina má vlastní zdroje financí z členských příspěvků, darů, příjmy z vlastní činnosti a příspěvky partnerů na realizaci jednotlivých projektů. Společnost realizuje vlastní projekty, které financuje z části z dotačních zdrojů a z části z vlastních prostředků nebo ve spolupráci s partnery z území. Realizace některých projektů je zajištěna prostřednictvím půjček u bankovních domů. Související úroky jsou hrazeny buď z vlastních zdrojů, nebo z provozní dotace.

³⁹ Příloha č. 45,46

Na úhradu části provozních nákladů je dlouhodobě poskytována Krajským úřadem Královéhradeckého kraje provozní dotace. Udržitelnost projektů a provozování pořízeného majetku zajišťuje společnost z vlastních zdrojů a ve spolupráci s partnery z území. Také je využívána dobrovolnická práce našich členů a partnerů.

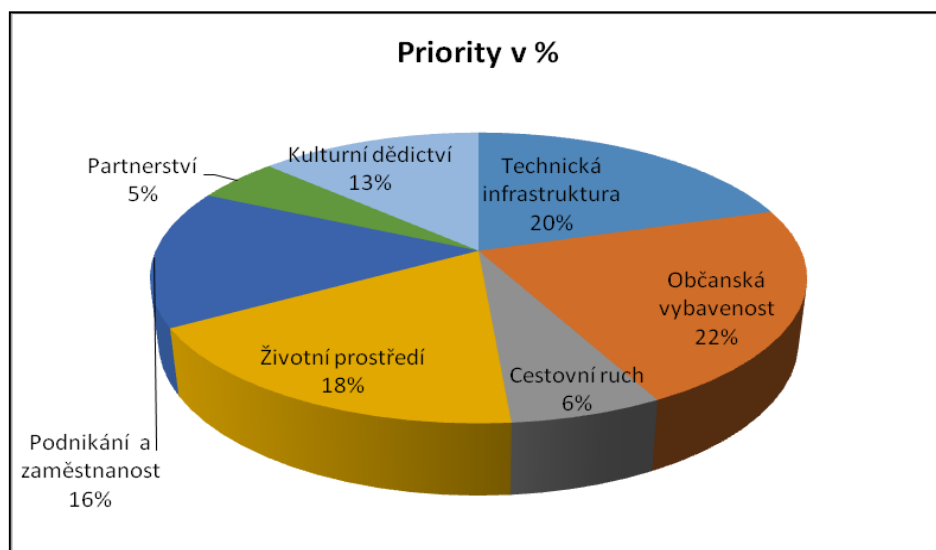
Jednotliví žadatelé, realizují projekty podpořené prostřednictvím programu Leader ze svých zdrojů. Města a obce regionu mají velkou praxi v administraci projektů, s jejich účtováním a následným vyúčtováním. Realizaci a následné udržování a provozování pořízených výstupů zajišťují ze svých rozpočtů, u větších projektů využívají úvěrové nabídky bankovních domů. Obce mají vlastní prostředky z rozpočtového určení daní a jejich investování plánují.⁴⁰

Nestátní neziskové organizace realizují své projekty obvykle ve spolupráci s příslušnými obecními nebo městskými úřady. Často také obce a města pomáhají NNO formou příspěvku či daru dofinancovat vlastní podíl na projektu. Podnikatelé si hradí realizaci ze svých zdrojů, výjimečně využívají úvěrů poskytnutých bankovními domy.

Rozvojové potřeby území z pohledu veřejnosti

V průběhu roku 2013 došlo v regionu k průzkumu veřejného mínění k činnosti místní akční skupiny a k prioritám nutným řešit v dalším programovacím období. Celkem bylo rozdáno 4 355 dotazníků z toho vráceno 2 237 dotazníků. Z celkového počtu obyvatelstva je to 9% vzorek.

Graf č. 9: Priority rozvoje regionu MAS Společná CIDLINA dle průzkumu veřejnosti

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě průzkumu veřejného mínění pouze 26 % dotázaných ví co je místní akční skupina Společná CIDLINA a zná její činnost. 32% dotázaných zná MAS pouze zběžně.⁴¹

⁴⁰ Příloha č. 47

⁴¹ Výsledky dotazníkového šetření v oblasti činnosti MAS

Z průzkumu jednotlivých priorit místní obyvatelstvo nejvíce trápí občanská vybavenost a životní prostředí. Z pohledu MAS se občanská vybavenost za posledních 6 let velice posílila a v některých obcích je více než dostatečná. V rámci otázky na co by se měl region z jednotlivých priorit zaměřit nejvíce, vychází v prioritě občanské vybavenosti to především vybudování zázemí pro činnost dětí a mládeže a zázemí pro základní zdravotnické a sociální služby. V rámci technické infrastruktury je nutná oprava chodníků a místních komunikací a zlepšení dopravní obslužnosti.

V životním prostředí by občané nejraději viděli cílenou péči o lesy. V oblasti podnikání a zaměstnanosti s převahou nejvíce hlasů získal cíl rozvoj základního a středního školství – paradoxně je toto zařazeno do silných stránek regionu. Spoluobčané nevidí velký význam v rozvoji partnerství. Z celkového počtu odevzdaných hlasů k jednotlivým prioritám je nejvíce hlasů pro nutnost oprav chodníků a komunikací, což je poněkud krátkozraké a region by měl prioritně snižovat zaměstnanost, podporovat podnikání a snažit se o ekonomickou soběstačnost regionu, poté by měly přijít na řadu i „estetické“ problémy.⁴²

Dotazník k veřejnému průzkumu a jeho výsledky ke stažení:

<http://www.spolecnacidlina.cz/file.php?nid=6571&oid=4693901>

⁴² Výsledky dotazníkového šetření v oblasti priorit regionu

3. SWOT analýza

SWOT analýza je syntetickou částí tvorby Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu, vychází z analytické části strategie, dále se opírá o sběr dat místními aktéry a průzkumy veřejnosti. SWOT analýza identifikuje tzv. vnitřní faktory - silné a slabé stránky území a tzv. vnější faktory - příležitosti a hrozby. Provázanost analytické části a SWOT analýzy se projevuje tím, že problémy zjištěné v analytické části a z šetření veřejnosti se odráží v slabých stránkách, pozitiva v silných stránkách SWOT analýzy, rizika v části SWOT analýzy Hrozby a možnosti dalšího rozvoje v části Příležitosti. Provázanost je dokázána pomocí koincidenční matice v kapitole 7.7.

Silné stránky

↑	Výhodná poloha regionu v rámci ČR i Královéhradeckého kraje
↑	Příznivé podmínky pro zemědělství
↑	Pozitivní hodnocení MAS v rámci ČR
↑	Dobré zkušenosti MAS s čerpáním dotačních fondů
↑	Dostatečná síť mateřských a základních škol
↑	Kvalitní zdroje pitné vody
↑	Vysoká aktivita místních spolků, podpora ze strany obcí
↑	Vysoká hustota silniční sítě a dobré napojení na páteřní silniční a železniční komunikace
↑	Dobrá kvalita životního prostředí
↑	Existence připravených průmyslových zón
↑	Dobrá nabídka pozemků pro bydlení
↑	Dostatečné napojení obcí na plyn a vodovod
↑	Síť základních a středních škol
↑	Dobrá údržba stávající zeleně

Slabé stránky

↓	Nepříznivá demografická struktura
↓	Existence sociálně problematické romské komunity
↓	Nepříznivá struktura vzdělanosti a kvalifikace pracovní síly
↓	Vysoká míra nezaměstnanosti a nedostatek pracovních příležitostí
↓	Nedostatečné napojení na kanalizaci a ČOV
↓	Turisticky méně atraktivní území
↓	Nevyhovující technický stav regionálních silnic a místních komunikací
↓	Starý bytový fond a existence nevyužívaných objektů
↓	Existence černých skládek
↓	Špatná dostupnost zdravotnické péče
↓	Udržitelnost záměrů a údržba nové realizace veřejné zeleně

Příležitosti

↗	Zájem turistů o region
↗	Dostatečný zájem o spektrum a kapacity středního a učňovského školství
↗	Vhodné podmínky pro zvyšování ekonomické výkonnosti zemědělských podniků
↗	Zvýšení odbornosti pracovní síly v rámci širšího regionu
↗	Vhodné podmínky pro vybudování nízkonákladového bydlení
↗	Zlepšení marketingové prezentace širšího regionu
↗	Možnost napojení na nadregionální síť a další rozvoj cyklostezek
↗	Dostupnost technologií a realizátorů vhodné rekultivace vytěžených ložisek písku
↗	Vhodné podmínky pro profesionalizaci vedení nestátních neziskových organizací
↗	Dostupnost prostředků pro dobudování kanalizací a ČOV v obcích
↗	Zlepšení informovanosti a osvěty v oblasti nakládání s odpady v regionálním či celostátním měřítku
↗	Zájem investorů o podnikání a služby v blízkosti dálnice D11
↗	Vzájemná integrace činností a sjednocení priorit jednotlivých obcí, NNO a dalších subjektů při získávání podpory pro realizaci projektů
↗	Efektivnější řešení společných problémů obcí v širším regionu, koordinace činností v oblastech společného zájmu, spolupráce s ostatními svazky obcí a MAS
↗	Vhodná podpora zemědělství z centrální úrovně - důležitý faktor v péči o krajinu
↗	Vhodné podmínky pro rozvoj mimoprodukčních funkcí zemědělství
↗	Sjednocení druhového složení zeleně v obcích a městech
↗	Stabilita konceptu sídlení zeleně
↗	Vytvoření podmínek pro živočichy a posílení biodiverzity

Hrozby

↘	Podmínky neumožňující další existenci venkovských škol
↘	Pokračování poklesu počtu obyvatel širšího regionu
↘	Rychlé vyliďňování nejmenších obcí v širším regionu
↘	Kolize intenzivní zemědělské výroby s veřejnými i soukromými zájmy
↘	Problémy spojené s financováním zdravotnických a sociálních služeb
↘	Rizika povodní a záplav v povodí Cidliny
↘	Odchod fungujících firem do jiných regionů
↘	Zhoršení dopravní dostupnosti menších obcí v kraji veřejnou dopravou
↘	Úpadek občanské vybavenosti a služeb na venkově
↘	Výsadby nepůvodních nebo nevhodných dřevin

4. Analýza problémů a potřeb

Analýza problémů a potřeb je pro lepší přehlednost v rámci Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu Společná CIDLINA 2014 – 2022 členěna schematicky. Problémy byly identifikovány na základě závěrů analytické části. Potřeby představují kroky nutné k eliminaci identifikovaných problémů. Všechny potřeby jsou pak v rámci strategie řešeny konkrétními cíli a opatřeními. Analýza problémů a potřeb tak současně se syntetickým vyhodnocením situace regionu (SWOT analýzou) dokládá přímou vazbu opatření na konkrétní identifikované potřeby a posiluje relevanci zvolené strategie.

Tabulka č. 10: Analýza problémů a potřeb

Problémy	Potřeby	Opatření strategie
Specifický cíl 1.1. Silná ekonomika a rozvinutý trh práce		
Nezaměstnanost, nedostatek pracovních příležitostí	Zvýšit zaměstnatelnost a vytvořit nová pracovní místa	1.1.A Podpora strategických investic
		1.1.B Podpora vyspělých technologií a inovativního
		1.1.C Podpora podnikatelů a sociálního podnikání
Špatná propagace regionu	Společná prezentace regionu	1.1.D Tvorba produktů cestovního ruchu
Specifický cíl 1.2. Konkurenceschopné zemědělství a lesnictví		
Vysoké energetické vstupy do orné půdy	Praktikovat extenzivnější zemědělství	1.2.A Zvyšování ekonomické výkonnosti zemědělských a
Vysoké procento zornění	Zvýšení podílu lesní půdy	1.2.B Podpora krajinyotvorné funkce zemědělství a lesnictví
Specifický cíl 2.1. Fungující veřejná správa a regionální partnerství		
Velký počet neuvolněných starostů	Pomoci obcím při nárůstu agendy	2.1.C Otevřená a efektivní veřejná správa
Specifický cíl 2.2. Vzdělávání provázané s trhem práce		
Nedostatečná kvalifikace ekonomicky aktivního	Zachovat stávající kapacity středního školství a zvýšit objem	2.2.A Podpora středního a učňovského školství a jeho
Nízká vzdělanost obyvatelstva	Zvýšit kvalifikaci pracovní síly	2.2.B Zvyšování kvalifikace místní pracovní síly
Specifický cíl 3.1. Sociálně stabilní region		
Existence sociálně vyloučených lokalit	Pokračovat v programech na podporu sociálně slabších skupin	3.1.A Programy řešení situace sociálně problematických komunit
Havarijní stav sportovních a volnočasových areálů a budov	Rekonstruovat a modernizovat sportovní a volnočasové areály a	3.1.B Podpora sportu a zlepšení zázemí pro pohybové aktivity

Nedostatečné zajištění informovanosti obyvatel v případech ohrožení	Modernizovat informační systémy pro informovanost obyvatel v případě nebezpečí	3.1.C Zlepšení civilní bezpečnosti a ochrany majetku
Specifický cíl 3.2. Kvalitní a dostupné veřejné služby		
Nedostatečná kvalita a dostupnost zdravotních služeb	Zlepšit kvalitu a dostupnost zdravotních služeb	3.2.A Zlepšení lokální dostupnosti zdravotních služeb
		3.2.B Zvýšení kvality a rozšíření spektra zdravotních služeb
Problematická dostupnost sociálních služeb	Zlepšit dostupnost sociálních služeb	3.2.C Zlepšení lokální dostupnosti sociálních služeb
Nedostatečné zázemí mateřských a základních škol	Modernizace vzdělávacích institucí	3.2.D Udržení a zkvalitnění MŠ a ZŠ
Rušení poboček České pošty	Udržení sítě poboček České pošty	3.2.E Udržení sítě pošt
Specifický cíl 4.1. Kvalitní a dostupné bydlení		
Pokles počtu obydlených domů, úbytek obyvatelstva	Rozvíjet bytový fond	4.1.A Regenerace bytového fondu
Špatná socioekonomická situace v regionu	Vybudovat sociální bydlení	4.1.B Budování nízkonákladového bydlení
Specifický cíl 4.2. Vysoká společenská aktivita		
Velký počet neziskových organizací, malá součinnost při pořádání akcí a nedostatečná profesionalizace těchto organizací	Profesionalizovat NNO a intenzivně spolupracovat při pořádání akcí	4.2.A Profesionalizace a úzká spolupráce NNO v regionu
		4.2.B Podpora kulturního dění a vytváření povědomí o místní
		4.2.C Budování zázemí pro rodinu, volný čas a spolkovou činnost
Specifický cíl 5.1. Vysoká úroveň dopravy		
Špatný a na řadě míst havarijný stav dopravní infrastruktury	Rekonstruovat dopravní infrastrukturu	5.1.A Rekonstrukce silniční infrastruktury
Absence stezek pro pěší a cyklisty	Vybudovat síť stezek pro pěší a cyklisty	5.1.B Budování cyklostezek a infrastruktury pro chodce
Klesající frekvence spojů hromadné dopravy	Zachovat a případně rozšířit dopravní obslužnost	5.1.C Rozšíření, udržení a zkvalitnění sítě veřejné dopravy
Specifický cíl 5.2. Kultivovaný veřejný prostor		
Špatný stav zeleně na veřejných prostranstvích	Obnovit zeleň ve městech a obcích	5.2.A Regenerace veřejných prostranství ve městech a obcích
Špatný stav objektů kulturního dědictví	Investovat do obnovy kulturního dědictví	5.2.B Rekonstrukce sakrálních staveb a kulturně historických
Specifický cíl 5.2. Kvalitní životní prostředí		
Chátrající areály a objekty bývalých zemědělských a	Najít využití stávajících areálů	5.3.A Regenerace brownfields

Černé skládky odpadů na území a potřeba velkých investic na jejich likvidaci	Zintenzivnit ekologickou osvětu a eliminovat černé skládky	5.3.B Eliminace černých skládek
Narušená čistota podzemních vod v bývalých průmyslových a zemědělských areálech	Odstranit ekologické zátěže	5.3.C Eliminace starých ekologických zátěží
Nízký počet sběrných dvorů, neefektivní odpadové	Vybudovat síť sběrných dvorů a společně vybrat dodavatele	5.3.D Zlepšení odpadového hospodářství v obcích
Pouze 37 % obcí napojených na ČOV	Zlepšit čištění odpadních vod	5.3.E Budování napojení na kanalizaci a ČOV
Velké plochy po vytěžených ložiscích písku	Rekultivovat vytěžená ložiska písku	5.3.F Rekultivace vytěžených ložisek písku
Množství energeticky neúsporných objektů	Zavést energetické úspory	5.3.H Zavádění energetických úspor
Intenzivně využívané území zemědělskou velkovýrobou	Zachovat ekologickou stabilitu	5.3.I Ochrana přírody a regenerace krajinných prvků
Nevhodná regulace vodních toků	Budování protipovodňových a vodohospodářských opatření	5.3.J Zvyšování retence vody v území a protipovodňová opatření

Zdroj: Vlastní zpracování

5. Strategická témata

Vedle SWOT analýzy, která se opírá o analytickou část strategie, sběr dat místními aktéry, průzkumy veřejnosti, zkušenosti členů pracovní skupiny a zástupců dalších klíčových institucí, byla během setkání pracovních skupin identifikována tzv. strategická témata. Jedná se o témata k řešení v regionu Společná CIDLINA vydefinovaná na základě detailních profesních zkušeností a poznatků členů pracovní skupiny a jejich zevrubném vzájemném prodiskutování. Slouží jako jeden z relevantních vstupů strategie – přispívá k jejímu **doplnění, přesnějšímu zacílení a konkrétní interpretaci jednotlivých opatření**. Strategická témata byla rovněž podrobena analýze koincidence, jak dokládá koincidenční matice.

Strategickými tématy dle pracovní skupiny jsou:

- **Napojení na systém cyklostezek**
- **Regionální hromadná doprava**
- **Protipovodňová opatření (včetně lokálních)**
- **Retence, dešťová kanalizace (vč. volné krajiny - poldery, nádrže apod.)**
- **Regionální produkty**
- **Agroturistika**
- **Místní komunikace a silnice II. a III. tř.**
- **Drobné památky a sakrální stavby**
- **Rozvoj a údržba sportovišť a kulturních zařízení**
- **Zázemí pro rodiny a spolkovou činnost**
- **Péče o seniory.**

6. Návaznost na strategické dokumenty

Nižší strategické dokumenty

Velmi málo obcí v regionu má své rozvojové plány. Je to dáno částečně aktivními mikroregiony a regionem Společná CIDLINA, kde obce cítí jakousi duplicitu či nadbytečnost tvorby dalších plánů. V současné době mají platné rozvojové plány tyto obce: Barchov, Hlušice, Chudeřice, Chlumec n. C., Lovčice, Nepolisy, Nový Bydžov, Petrovice, Sloupno, Smidary, Šaplava, Vinary, Zachrašťany, Žlunice. To je 37 %. Své platné strategické plány mají zpracovány i mikroregiony: Cidlina, svazek obcí a Mikroregion Novobydžovsko.⁴³

Prioritami v těchto plánech je především občanská vybavenost a technická infrastruktura. Žádný RPO se nijak výrazně neliší, co do cílů rozvoje, vzájemně ani vůči této strategii.

Vyšší strategické dokumenty

Základním vnějším východiskem pro formulaci strategie jsou priority nadřazených programových dokumentů na regionální (Královéhradecký kraj), národní (ČR) i nadnárodní (EU) úrovni. Na úrovni kraje je to především Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 – 2020 a na národní úrovni Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020. Vazby a soulad mezi jednotlivými dokumenty jsou znázorněny v níže uvedených tabulkách.

Tabulka č. 11: Vazba klíčových oblastí rozvoje MAS na Strategii rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 – 2020

		Prioritní oblasti rozvoje MAS Společná CIDLINA 2014 - 2020		
		Ekonomika a veřejná správa	Sociální sféra	Infrastruktura
Strategické oblasti SRKHK 2014-2020	1. Konkurenceschopnost a inovace	Xxx	xx	xx
	2. Dopravní dostupnost a mobilita	Xx	xxx	xxx
	3. Veřejné služby a občanská společnost	Xx	x	x
	4. Environmentální prostředí a sítě	Xx	xxx	xxx
	5. Vyvážený rozvoj a správa regionu	Xx	x	x

Vazba: x – slabá, xx – střední, xxx – silná

Tabulka č. 12: Vazba klíčových oblastí rozvoje MAS na Strategii regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020

		Prioritní oblasti rozvoje MAS Společná CIDLINA 2014 - 2020		
		Ekonomika a veřejná správa	Sociální sféra	Infrastruktura
Prioritní oblasti SRR ČR 2014-2020	1. Regionální konkurenceschopnost	Xxx	x	xx
	2. Územní soudržnost	xx	xxx	x
	3. Environmentální soudržnost	Xx	x	xxx
	4. Veřejná správa a spolupráce	Xx	xxx	x

Vazba: x – slabá, xx – střední, xxx – silná

Prioritní oblast Sociální sféra je v souladu s Analýzou Sociálně vyloučených lokalit ČR 2015 a se Strategií politiky zaměstnanosti ČR 2020.

7. Rejstříky

Seznam grafů

Graf č. 1: Zastoupení jednotlivých zájmových skupin v MAS Společná CIDLINA.....	7
Graf č. 2: Pohyb obyvatelstva v regionu MAS Společná CIDLINA od roku 1961 do roku 2011.....	14
Graf č. 3: Věková struktura obyvatel regionu MAS Společná CIDLINA za období 1991 – 2011	16
Graf č. 4: Národnostní složení obyvatelstva regionu MAS Společná CIDLINA v roce 2011.....	16
Graf č. 5: Vzdělanost obyvatelstva regionu MAS Společná CIDLINA v letech 2001 – 2011 [%]	17
Graf č. 6: Obydlenost domů v obcích MAS Společná CIDLINA (porovnání roku 2001 a 2011)	24
Graf č. 7: Příjmy a výdaje v Královéhradeckém kraji 2011	28
Graf č. 8: Rozložení příjmů, výdajů a dotací obcí regionu MAS Společná CIDLINA v letech 2009 – 2013	29
Graf č. 9: Priority rozvoje regionu MAS Společná CIDLINA dle průzkumu veřejnosti	47

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Jednotlivé kroky tvorby, pracovní schůzky, veřejná projednání a jejich výstupy při tvorbě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu Společná CIDLINA 2014 - 2022.....	9
Tabulka č. 2: Základní informace o regionu Společná CIDLINA k 1.1.2015	11
Tabulka č. 3: Vývoj počtu obyvatel v regionu Společná CIDLINA za období 1961 – 2011.....	13
Tabulka č. 4: Vývoj indexu stárí v regionu MAS Společná CIDLINA v období 1991 - 2015:.....	16
Tabulka č. 5: Relativní délka silnic regionu MAS Společná CIDLINA – srovnání [m/obyv.]	26
Tabulka č. 6: Hustota pokrytí území regionu MAS Společná CIDLINA silnicemi – srovnání [m/km ²] ...	26
Tabulka č. 7: Podíl nezaměstnaných v regionu s porovnáním královéhradeckého kraje a ČR	32
Tabulka č. 8: Registrované NNO v regionu MAS Společná CIDLINA v roce 2011 dle tematického zaměření.....	35
Tabulka č. 9: Počet NNO na 1 000 obyvatel v regionu MAS Společná CIDLINA v letech 2000 a 2011 - srovnání.....	35
Tabulka č. 10: Analýza problémů a potřeb.....	51
Tabulka č. 11: Vazba klíčových oblastí rozvoje MAS na Strategii rozvoje Král. kraje 2014 – 2020	54
Tabulka č. 12: Vazba klíčových oblastí rozvoje MAS na Strategii reg. rozvoje ČR 2014 – 2020	55

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Finance získané pro region Společná CIDLINA prostřednictvím MAS do roku 2013.....	6
Obrázek č. 2: Základní mapa regionu Společná CIDLINA.....	12
Obrázek č. 3: Poloha MAS Společná CIDLINA v rámci ČR	13
Obrázek č. 4: Hustota zalidnění v obcích regionu MAS Společná CIDLINA	14
Obrázek č. 5: Index stárí v obcích regionu MAS Společná CIDLINA k 1. 1. 2014.....	15
Obrázek č. 6: Podíl nezaměstnaných v regionu MAS Společná CIDLINA k 31. 12. 2013	32
Obrázek č. 7: Počet ekonomicky aktivních subjektů na 1000 obyvatel v obcích regionu MAS Společná CIDLINA k 31. 12. 2013	34
Obrázek č. 8: Zátopové území řeky Cidlina.....	39
Obrázek č. 9: Dobrovolné svazky obcí na území MAS Společná CIDLINA	44